

**Plán péče
o přírodní památku**

PETŘÍN

**na období
2023–2032**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

OBSAH

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje.....	4
1.2 Údaje o lokalizaci území	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásmá	6
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	6
1.6 Kategorie IUCN	7
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	7
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	7
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	7
1.8 Cíl ochrany.....	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	9
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	9
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	9
2.1.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	13
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	18
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	18
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	20
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	20
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	21
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích.....	21
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	21
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky.....	21
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětu ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	21
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	24
3. Plán zásahů a opatření	25
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	25
3.1.1 Rámkové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	25
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	32
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásmá včetně návrhu zásahů a přehledu činností	32
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	32
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	32
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti	32
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území.....	32
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	32
4. Závěrečné údaje.....	33
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	34
4.2 Použité podklady a zdroje informací	34
4.3 Seznam používaných zkratek.....	35
4.4 Plán péče zpracoval.....	36
5. Přílohy	36

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉM ÚZEMÍ

1.1 Základní identifikační údaje

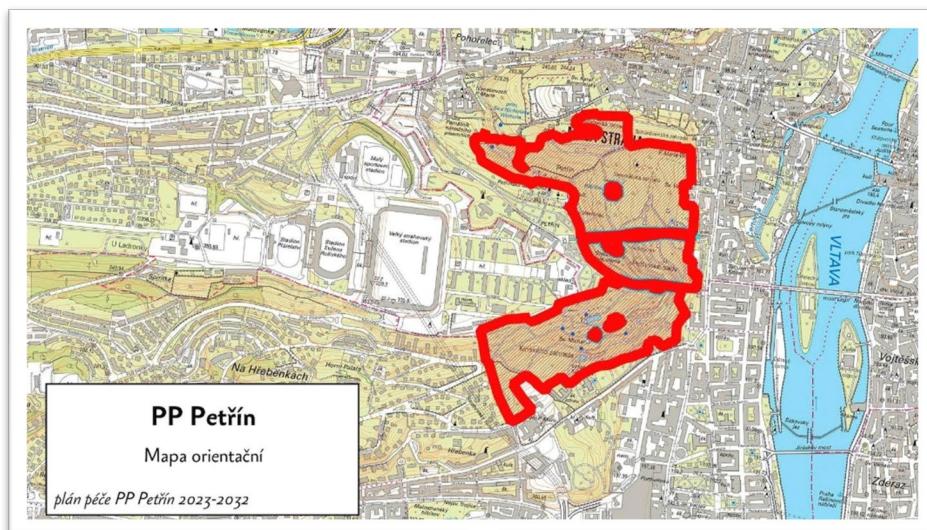
evidenční číslo:	1206
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Petřín (do 11. 10. 2013 Petřínské skalky)
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Národní výbor hl. m. Prahy
číslo předpisu:	5/1988
datum platnosti předpisu:	4. 7. 1988
datum účinnosti předpisu:	1. 9. 1988
pozměňovací vyhlášky/nařízení:	nařízení 13/2013, Magistrát hl. m. Prahy, 8. 10. 2013/26. 10. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Hlavní město Praha
okres:	Hl. m. Praha
obec s rozšířenou působností:	Praha
obec s pověřeným obecním úřadem:	Praha
obec:	Praha
katastrální území:	Hradčany, Malá Strana, Smíchov

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

(zdroj: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>)

Příloha: M2 – „Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásmá“

A) Vlastní chráněné území

Katastrální území: Hradčany [727121]

Číslo	Číslo parcely	Druh pozemku	Způsob využití pozemku	Číslo listu	Výměra parcely	Výměra parcely v
-------	---------------	--------------	------------------------	-------------	----------------	------------------

parcely podle KN	podle PK nebo jiných evidencí	podle KN	podle KN	vlastnictví	celková podle KN (m ²)	ZCHÚ (m ²)
255/5		ovocný sad		225	2521	2521
268/1		ostatní plocha	zeleň	147	20160	20160
Celkem						22681

Katastrální území: Malá Strana [727091]

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
911/1		ostatní plocha	zeleň	468	70382	70382
912		zast. pl., nádv.		468	95	95
919/1		ovocný sad		468	119978	119978
919/2		ostatní plocha	zeleň	468	11600	11600
920		zast. pl., nádv.		468	37	37
928/1 část		ostatní plocha	zeleň	468	36741	25573
933/8		ostatní plocha	zeleň	468	58737	58737
934		vodní plocha	vodní nádrž um.	468	227	227
935		vodní plocha	vodní nádrž um.	468	173	173
Celkem						286802

Katastrální území: Smíchov [729051]

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
3129		zast. pl., nádv.	zbořeniště	2838	815	815
3132		zast. pl., nádv.		2838	98	98
3133/1 část		ostatní plocha	zeleň	2838	13903	12207
3134/1 část		ostatní plocha	zeleň	2838	126063	100088
3135		ostatní plocha	zeleň	2838	10647	10647
3136		ostatní plocha	zeleň	2838	4949	4949
3137		vodní plocha	vodní nádrž um.	2838	947	947
3138		zahrada		2838	3937	3937
3139		vodní plocha	vodní nádrž um.	2838	431	431
3142 část		zahrada		3164	18984	17009
3151/3		zahrada		666	5289	5289
3152/1		zahrada		2838	7297	7297
3152/2		ostatní plocha	zeleň	2838	1932	1932
3152/3		ostatní plocha	zeleň	2838	6828	6828
3152/4		zahrada		2838	1489	1489
3153/1		ostatní plocha	zeleň	2838	3266	3266
3154/1		ostatní plocha	zeleň	2838	19786	19786
3154/2		zahrada		2838	3861	3861
3154/3		ostatní plocha	ostat. komunik.	2838	45	45
3154/4		zast. pl., nádv.		1377	16	16
3155/2 část		zahrada		528	4266	4099
3155/4		zahrada		666	10389	10389
3156/1		ostatní plocha	zeleň	2838	2518	2518
3156/3		zast. pl., nádv.		2838	23	23
Celkem						217966

B) Ochranné pásmo chráněného území

Ochranné pásmo je vyhlášené – jedná se o stavební objekty uvnitř území Petřína, většinou s kulturním významem a specifickým režimem údržby a využívání.

Katastrální území: Malá Strana [727091], Smíchov [729051]

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
------------------------	---	-----------------------	---------------------------------	-------------------------	---	---

<i>Malá Strana</i>							
904		zast. pl., nádv.		468	481	481	
905		zast. pl., nádv.		468	408	408	
913		zast. pl., nádv.		468	468	468	
915		ostatní plocha	zeleň	468	2008	2008	
916/1		ostatní plocha	dráha	18	3917	3917	
921		zast. pl., nádv.		484	391	391	
922		ostatní plocha	zeleň	484	908	908	
<i>Smíchov</i>							
3128		zast. pl., nádv.		2198	389	389	
Celkem							8970

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	0,1200	–	zamokřená plocha	–
trvalé travní porosty	–	–	rybník nebo nádrž	0,1200
orná půda	–	–	vodní tok	–
ostatní zemědělské pozemky	17,8333	–		
ostatní plochy	34,5374	0,7092	neplodná půda	–
zastavěné plochy a nádvoří	0,1084	0,3675	ostatní způsoby využití	34,5374
plocha celkem	52,7449 (dle KN)	0,8970 (dle KN)		

V roce 2013 došlo k přehlášení hranic PP Petřín podle hranic Evropsky významné lokality „Praha – Petřín [CZ0113773]“

Přehled výměr z různých zdrojů

Přehled výměr z různých zdrojů (ha)		
	výměra CHÚ	výměra ochranného pásma
vyhlášovací dokument	r. 1988: 10,55 r. 2013: neuvědena	–
katastr nemovitostí	52,7449	0,8970
GIS	52,7796	0,8942
oficiální údaj dle ÚSOP	52,7799	0,8942

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: –

chráněná krajinná oblast: –

jiný typ chráněného území: –

Natura 2000

ptačí oblast: –

evropsky významná lokalita:

EVL CZ0113773 Praha – Petřín; předmět ochrany: Roháč obecný (*Lucanus cervus*) a jeho biotop. Stávající PP je téměř v úplném překryvu s EVL

1.6 Kategorie IUCN

III. - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

„Vrcholový úsek Petřína s výchozy svrchnokřídových pískovců a opuk s lesními porosty (zakrslé doubravy, habrové doubravy) a s význačnými druhy lesních živočichů a rostlin; populace roháče obecného (*Lucanus cervus*) a jeho biotopy; parkově upravený prostor s četnými věkovitými stromy a jejich artefakty, keřovými skupinami, rostlinami a živočichy včetně druhů v zájmu Evropského společenství a zvláště chráněných druhů, přičemž je brán zřetel na zachování kulturně-estetické hodnoty historických zahrad a parků.“

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L4* Suťové lesy	10,8 % (5,7 ha)	suťové lesy na prudších svazích v území. Plocha 1 svah ve spodní části, plocha 2 horní část, plocha 3 taktéž, plocha 4 svah do údolí a plocha 5 celá plocha v prudším svahu	a
L3.1 Hercynské dubohabřiny	5 % (2,7 ha)	na ploše 3 ve svahu podél horního lemu svahu, plocha 4	a
L7.1 Suché acidofilní doubravy	2,3 % (1,2 ha)	severní svahy na ploše 4	a
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	5,7 % (6,0 ha včetně X13)	většina plochy 3 Seminářské zahrady v mozaice s X13 s výsadbami ovocných a jiných dřevin (X13 = 45 % plochy, T1.1 = 55 % plochy)	a
X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla	30 % (15,9 ha)	stromové výsadby ovocných a parkových dřevin na většině rozlohy ploch 2 a 3	a
Ostatní plochy	48 % (25,3 ha)	na ostatní ploše území se vyskytují plochy s historickou parkovou úpravou – travní porosty nesečeň i sečené, sady, parkové kulticenósy (stromové a keřové porosty), hortikultury, parkově upravené prostory	a

plán 2008

sv. *Carpinion*

sv. *Luzulo albidae-Quercetum*

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	SO	těžištěm výskytu roháče obecného dle nejčetnějších nálezů jsou lesní partie v horních polovinách zahrady Kinských a Petřínských sadů (plocha 1, 2), kde jsou přítomny staré listnaté stromy z dob parkových úprav v anglickém stylu. V jiných částech parku je výskyt roháče spíše nižší. Je druhem listnatého lesa (především doubrav, dubohabřin), preferuje rozvolněné lesy, lesní okraje a paseky. Ke svému vývoji vyžaduje dostatečné množství odumřelého dřeva, pařezů a starých stromů	a b [1083]

Podle § 3 odst. 1 písm. I) zákona č. 114/1992 Sb., jsou druhy součástí ekosystémů jakožto jejich živá složka. Ochrana druhů na lokalitě je tedy přímo ze zákona zajištěna ochranou ekosystémových předmětů ochrany, kterých jsou tyto druhy součástí.

C. útvary neživé přírody

útvar	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Výchozy svrchnokřídových pískovců a opuk	temeno Petřína je tvořeno pískovci a opukami, které nasedají na šikmo ukloněné ordovické břidlice. Pískovce jsou rozbrázděny erozními rýhami, níže po svahu se nachází jejich zazemněná suť	vrchol. partie s křídovými výchozy, místně svahové sutě	a

* kód předmětu ochrany:

a – předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b – předmět ochrany překrývající se EVL/PO (vzávorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhý)

c – další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (vizte i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem ochrany území je zachování (minimálně ve stavu stávajícím) lesních porostů a rostlinných společenstev se všemi jejich ekologickými vazbami (i na živočišné složky, motýli, ptáci atd.) a vytvářením vhodných podmínek managementovými zásahy jejich stav zlepšovat.

Konkrétně pak se jedná o odstranění a odstraňování nepůvodních dřevin z území, o úpravu druhového složení porostů podporou a výsadbou stanoviště vhodných druhů dřevin a postupný přechod na jednotlivý výběr.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L4* Suťové lesy	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha 5,7 ha • přirozená dřevinná skladba
L3.1 Hercynské dubohabřiny	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému 2,7 ha • přirozená dřevinná skladba
L7.1 Suché acidofilní doubravy	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému 1,2 ha • přirozená dřevinná skladba
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému 6,0 ha
X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému 15,9 ha
Ostatní plochy	zachování a zlepšování společenstva	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému 25,3 ha

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	zachovat stav populace při vyhlášení, případně stav zlepšit. Udržení a vytváření vhodných podmínek pro zachování životaschopné populace	<ul style="list-style-type: none"> • počet jedinců • množství vhodný biotopů

C. útvary neživé přírody

útvar	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Výchozy svrchnokřídových pískovců a opuk	uchování výchozů nezarostlých vegetací	<ul style="list-style-type: none"> • zarůstání dřevinou vegetací • rozpad skal, eroze, sešlap

2. ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Lokalita se rozprostírá na strmých svazích zvedajících se nad Vltavou.

Území zřízené vyhláškou č. 5 NVP z r. 1988 (Petřínské skalky) se nachází v horní části svahu Petřína v prostoru Strahovské zahrady, Lobkovické zahrady, Seminářské zahrady, Petřínských sadů, Nebozízku a Kinského zahrady. K tomuto území bylo stanoveno ochranné pásmo, rozčleněné na dalších parcelách v prostoru historických zahrad. Současná PP Petřín zahrnuje výše zmíněné území a dále se nalézá na většině zbývajících parcel v historických parcích, zahradách a jiných plochách petřínského vrchu.

Území je velmi výjimečné tím, že ač od nepaměti umístěné v centru hlavního města odolalo tlaku urbanizace a vyskytuje se v něm porosty velmi přirodě blízké s typicky lesním charakterem. Výjimečnost území spočívá i v tom, že dnešní lesní plochy Petřína nebyly nejspíš nikdy, ani historicky, odlesněny. Celý petřínský komplex je krajinářsky, esteticky i historicky významný a pestrý a je doplněn množstvím kulturních a sakrálních staveb z různých období historie. V současnosti území slouží jako hojně navštěvovaný park.

Temoň Petřína je tvořeno písíkovci a opukami, které nasedají na šikmo ukloněné ordovické břidlice. Písíkovce jsou rozbrázděny erozními rýhami, níže po svahu se nachází jejich zazemněná suť. Tato část Petřína nebyla ve středověku kultivována, takže se dochovaly prvky, charakteristické pro středoevropský listnatý les, vč. zvláště chráněných druhů organismů. Celek je krajinářsky významný a geologicky pestrý. Stav většiny území PP odpovídá z hlediska ochrany přírody staletí trvající kultivaci, v důsledku pozvolných změn mnoho přírodních složek zůstalo zachováno. Značná část PP je krajinářským parkem se sítí cest a jiných zařízení v exponovaném terénu. V parkových porostech se nachází množství pěstovaných rostlin v řadě kultivarů i mnoho introdukovaných nepůvodních dřevin, často v podobě impozantních jedinců s význačným habitem. Přestože se masiv Petřína nachází v intravilánu velkoměsta, v bezprostřední blízkosti historického jádra a je masivně navštěvován, mají některé části rustikální ráz. Z krajinářsko–urbanistického hlediska je Petřín směsicí epoch a stylů.

Klimaticky leží PP v teplé klimatické oblasti. Zima je krátká, nepříliš bohatá na srážky. Území je poměrně homogenní, s rozdíly dle expozice terénu a proudění vzdušných mas.

Klimatická oblast	T2
Nadmořská výška zájmového prostoru	270–320 m n. m.
Průměrná roč. teplota vzduchu	7,6 °C
Průměrná teplota v červenci	18–19 °C
Průměrná teplota v lednu	-2 – -3 °C
Průměrná teplota v dubnu	8–9 °C
Průměrná teplota v říjnu	7–9 °C
Počet letních dnů okolo 25 °C	50–60
Počet mrazových dnů ročně	100–110
Počet ledových dnů ročně	30–40
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40–50
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350–400 mm
Srážkový úhrn v zimním období	200–300 mm
Počet dnů zamračených	120–140
Počet dnů jasných	40–50
Převažující proudění větrů	Léto – JZ, JV ; Zima – SV, SZ
Teplota skal. výchozů, exp. k V, od IV do VIII	27 °C

Geomorfologicky náleží Petřín provincii Česká vysočina, celku Pražská plošina (VA–2), podcelku Kladenská tabule (VA–2B), okrsku Hostivická tabule (VA-2B-a).

Bioregion	Řípský (1.2)
Fytogeografické členění	Pražská kotlina (1ob), Dolní Povltaví (9)
Geomorfologická jednotka	Kladenská tabule (VA2B), Poberounská soustava (V), Pražská plošina (VA2)

Klimatická oblast	teplá 2 (T2)
Přírodní lesní oblast	Polabí (17)
Minimální nadmořská výška (m)	198
Maximální nadmořská výška (m)	325

Dle **biogeografického** členění (CULEK 1996, 2005) se nachází v biogeografickém regionu 1.2 – Řípský.

Fytogeograficky leží lokalita ve fytogeografické oblasti České termofytikum, fytogeografickém podokrese 10b. Pražská kotlina (HEJNÝ et SLAVÍK 1988).

Území leží ve vegetačním stupni 1.–2.

GEOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Území má pestrý geologický podklad. V nižší části území se vyskytují šikmo ukloněné ordovické břidlice (vrstvy zahořanské, bohdalecké, vinické, křemence), na kterých spočívají diskordantně vodorovně uložené usazeniny křídového útvaru tvořící temeno Petřína – jílovce a pískovce.

V zahořanském souvrství se vyskytují siltovce s proměnlivým obsahem karbonátu, ojediněle i siltovce a písčité siltovce s karbonátovým tmelem a siltové pelokarbonáty. Ve svrchní části převažují jílové siltovce a siltové břidlice. Vrstvy bohdalecké jsou nejmladší, jako nejměkkí souvrství vytvářejí deprese s ukládáním křídových sutí (se sesuvnými pohyby). Jsou jílovité, s větším množstvím pyritu, jehož zvětráváním vzniká v puklinách sádrovec.

Křídové vrstvy jsou uloženy na ordoviku diskordantně. Jílovce perucko-korycanského souvrství /cenoman – pásmo 1/ jsou bazální se značnou mocností. Pískovce /cenoman – pásmo 2/ jsou středně zrnité až hrubozrnné s kaolinickým tmelem, při bázi druhotně i železitým tmelem. Kaolinické pískovce jsou 12–16 m mocné, nad nimi je 0,9 až 1,7 m silná vrstva glaukonitických jemnozrnných pískovců s jílovitou příměsí. Písčité slínovce a spongility (opuky) bělohorského souvrství /turon/ vystupují ve formě skalek. Skalní výchozy jsou východním okrajem bělohorské křídové tabule. Horizontálně uložené křídové horniny jsou narušeny gravitačními rozsedlinami, svahy jsou rozčleněny erozivními rýhami a pod nimi se ukládá zazemněná sut.

V území se nenacházejí otevřené vodní toky, pouze, prameny, umělé nádrže a rybníčky. **Hydrogeologicky** je však oblast Petřína poměrně složitá. Na kontaktu ordoviku a křídy vyvěrají četné prameny, které byly dříve jímány a využívány jako zdroj pitné vody. Zanedbání údržby podzemních štol způsobilo v 70. letech 20. stol. rozsáhlé sesovy na svahu Petřína. V posledních desetiletích je však prováděna pravidelná údržba těchto štol včetně měření průtoků a v současnosti soustava prochází nutnými opravami a postupnými rekonstrukcemi. K sesuvům však může docházet i na jiných místech, a to bez přímého vlivu stavu odvodnění štol (např. řízení skal, pojezd těžkých motorových vozidel). Část Petřína se přímo nachází v geologicky sesuvném území a veškerou péči o Petřín je nutné tomuto faktu přizpůsobit.

Z pohledu přírody jsou **sesovy svahů zcela běžným jevem**, nad kterým se geologové nikterak nepozastavují. Z geologického hlediska není totiž žádný svah stabilní. V okolí inženýrských staveb a v zastavěném území však sesovy způsobují materiální škody, kterým musíme předcházet.

Historické záznamy zmiňují **několik sesuvů na Petříně**. První zaznamenaný sesuv se odehrál v 16. století a způsobil velké škody na zdejších vinicích. Další významný sesuv se odehrál v roce 1826, kdy se propadla část Petřínského vrchu a zasypala část zahrady u nedalekého kláštera sv. Gabriela.

Sesuv, ke kterému došlo na Petříně v polovině šedesátých let měl za následek poškození infrastruktury, budovy Nebozízku a trati lanové dráhy, jejíž rekonstrukce si v následujících letech vyžádala mnohamilionové investice a trvala 20 let.

Událost z 60. let minulého století, kterou zde chceme popsat, můžeme považovat za klasický příklad **plošného sesuvu svahových sutí a zvětralin**. Ty činily výplň deprese vzniklé v místě význačné tektonické linie, tzv. pražského zlomu. Mocnost sedimentů byla přibližně 8–12 metrů.

V posledních letech se na Petříně vyskytují **menší sesovy**, které jsou především způsobeny **přetížením půdy a nedostatečným odvodněním oblasti**. Tyto menší sesovy však nemají významný dopad na okolí a jsou rychle řešeny geologickými průzkumy a opatřeními.

Sesovy půdy na Petříně ukazují, že tato lokalita má **nestabilní půdu** a je nutné přijímat opatření pro její ochranu. Mezi taková opatření patří například **výsadba rostlin s pevnými kořeny, instalace nových systémů**.

odvodnění a stabilizace půdy pomocí geologických prací. Důležité je také sledování stavu půdy a včasné přijímání opatření, aby nedošlo k větším škodám na majetku a ohrožení životů lidí.

HYDROLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Na kontaktu břidlic a pískovců vyvěrají ve svahu vydatné prameny, které byly dříve jímány a využívány jako zdroj pitné vody. Dnes jsou jímány a odvodňovacím systémem přes různé vodní prvky (vodní nádrže, vodní schody, kašny, závlahy, potrubí) postupně odtékají až do Vltavy. Část vody je využívána pro zalévání a závlahy ve spodních částech zahrad.

PEDOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Půdy v PP jsou různorodé – od nevyvinutých půd přes pararendziny a arenické kambizemě až hnědozemě s tendencí k hlubším pseudoglejovým hnědozemím na úpatí svahu. Celkově je půdní profil značně ovlivněn terénními úpravami.

Na zlomu terénu jsou převážně mělké, kamenité až písčité půdy vzniklé zvětráváním pískovců, ve skalnatých partiích jsou nevyvinuté půdy typu rankerů. Ve svazích se místy nacházejí oligotrofní písčité hnědozemě, na většině ostatní plochy mezotrofní hnědozemě hlinitopísčité až písčitohlinité. V zahloubených terénních útvarech jsou půdy hlinitější s vyšší vlhkostí i troficitou. Ve spodních částech svahů se uplatňují hlinitá svahová deluvia se sprašovou příměsí. V blízkosti vodních vývěrů jsou půdy mokré. Celkově jsou půdy značně ovlivněny terénními úpravami, proto jen málo lokalit má normální stratigrafii půdního povrchu.

Pro intenzivní polní zemědělství je prostor PP převážně nevyužitelný. Přesto se tu nacházejí extenzivní ovocné sady. Dříve se zde také páslo a pěstovala se réva vinná. Na jihozápadním okraji území jsou situovány oplocené zahrádky periferního typu.

FLORA & VEGETACE

Potenciální přirozená vegetace území

(pojem potenciální přirozená vegetace znamená vegetaci, která by pokrývala území v případě, že by nebylo ovlivněno činností člověka. Mapovaná skladba vegetace je optimálním cílovým stavem, který je v rovnováze s abiotickými podmínkami prostředí, proto jde o výchozí data pro návrh druhové skladby dřevin pro přírodě blízké lesní porosty)

Rekonstrukci přirozené vegetace na území Hlavního města Prahy provedli MORAVEC, NEUHÄUSL & al. (1992).

Podle mapy potenciální přirozené vegetace by se v PP nacházela asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum* (černýšová dubohabřina) – zpravidla se jedná o dubohabrové háje s příměsí náročnějších listnatců (lípy srdčité, javorů, jasanů aj.) a s převahou mezofilních druhů v bylinném patře. Černýšová dubohabřina představuje klimaxovou vegetaci na středně vlhkých, mezo až eutrofních půdách hnědozemního typu v nížinách a v pahorkatinném stupni České vysočiny.

Na náhorním platě by to byly lipové doubravy (*Tilio-Betuletum*) – představují dvoupatrové až třípatrové druhově chudší fytocenózy. Jsou okrajovým typem mezotrofních a mezofilních smíšených dubových lesů směrem k acidofilním doubravám. Fyziognomii stromového patra udává dub zimní (*Quercus petraea*), řidčeji dub letní (*Quercus robur*), výrazné je zastoupení lípy srdčité (*Tilia cordata*) v nižší stromové vrstvě. Slabý podíl nebo absence habru (*Carpinus betulus*) je podmíněna minerálně chudšími půdami.

Na malých plochách by se ojediněle vyskytovaly mochnové doubravy (*Potentillo albae-Quercetum*) a na pískovcových výchozech bikové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae*).

Současná vegetace a flóra chráněného území

PP je schváleným územím NATURA 2000 (EVL CZ0113773 Praha – Petřín). Jsou zde mapovány tyto naturové biotopy: L3.1 – Hercynské dubohabřiny, L4* – Suťové lesy, L7.1 – Suché acidofilní doubravy, T1.1 – Mezofilní ovsíkové louky, S1.2 – Štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin. Ze silně antropicky ovlivněných biotopů jsou zde X6 – Antropogenní plochy se sporadickou vegetací mimo sídla a X13 – Nelesní stromové výsadby mimo sídla.

V oblasti skalních výchozů je zachována acidofilní biková doubrava as. *Luzulo albidae-Quercetum* s dubem zimním (*Quercus petraea*) ve stromovém patře. V bylinném patře dominuje bika bělavá (*Luzula luzuloides*) a lipnice hajní (*Poa nemoralis*). Z dalších druhů kyselých doubrav se vyskytuje např. konvalinka vonná (*Convallaria majalis*) nebo zlatobýl obecný (*Solidago virgaurea*). Z petrofytů zde v okolí skalek roste rozchodník veliký (*Hylotelephium maximum*).

Na hlubších půdách se vyskytují porosty degradovaných hercynských dubohabřin svazu *Carpinion betuli* s dubem zimním (*Quercus petraea*), habrem obecným (*Carpinus betulus*), javory mléčem, klenem a babykou (*Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*, *A. campestre*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), lípou srdčitou (*Tilia cordata*). Z dřívější doby jsou zde nepůvodní keře - např. pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*), tavolník (*Spiraea* sp.) nebo pustoryl věncový (*Philadelphus coronarius*). Pěstovaný je zřejmě i dřín jarní (*Cornus mas*). Nepůvodními stromy jsou např. jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) nebo ořešák královský (*Juglans regia*). Z hájového podrostu svazu *Carpinion* byla zaznamenána např. bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*), pýrovník psí (*Elymus caninus*), strdivka nící (*Melica nutans*) nebo zvonek širolistý (*Campanula trachelium*). Vzácně byla zjištěna chráněná lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*). Z dalších druhů zaujmě zplanělý kokořík širolistý (*Polygonatum latifolium*). V bylinném patře dubohabřin se nachází ruderální druhy - např. kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), kuklík městský (*Geum urbanum*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), krabilice mámivá (*Chaerophyllum temulum*), vlaštovičník větší (*Chelidonium majus*) či invazní netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*).

Další průzkumy, které mj. zahrnují jarní a jarně-letní aspekt, uvádějí přítomnost nap. sasanky hajní (*Anemone nemorosa*), dymnívky bobovité (*Corydalis intermedia*) a orseje jarní (*Ficaria bulbifera*).

Mykologie

Z hub lze nalézt bělopečárku Pilátovu (*Leucoagaricus pilatianus*), zvoneček pohárkovitý (*Urnula craterium*), kališník bělonohý (*Helvella leucomelaena*), ohňovec hrbolatý (*Phellinus torulosus*), hvězdovku tuhovou (*Gastrum coronatum*), hvězdovku vlasohlavou (*Gastrum melanocephalum*) a hvězdovku trojitou (*Gastrum triplex*), vedle řady dalších běžnějších druhů.

Starší průzkumy, které mj. zahrnují jarní a jarně-letní aspekt, uvádějí z hub přítomnost např. bělopečárku Pilátovu (*Leucoagaricus pilatianus*), zvoneček pohárkovitý (*Urnula craterium*), kališník bělonohý (*Helvella leucomelaena*), ohňovec hrbolatý (*Phellinus torulosus*), hvězdovku tuhovou (*Gastrum coronatum*), hvězdovku vlasohlavou (*Gastrum melanocephalum*) a hvězdovku trojitou (*Gastrum triplex*).

Seznam nejvýznamnějších druhů invazivních (I), vysazených (V) či zplanělých (Z) cévnatých rostlin zaznamenaných v území roce 2021:

<i>Acer negundo</i> (javor jasanolistý)	V, I
<i>Allium paradoxum</i> (česnek podivný)	Z, I
<i>Ailanthus altissima</i> (pajasan žláznatý)	I
<i>Populus ×</i> (hybridní topoly)	V, I
<i>Robinia pseudoacacia</i> (trnovník akát)	I
<i>Quercus rubra</i> (dub červený)	V, I
<i>Symphoricarpos albus</i> (pámelník bílý)	Z, I

Větší část území je parkem a vyskytují se zde mnohé další nepůvodní druhy vysazené či zplanělé. V tabulce jsou uvedeny spíše druhy, které by bylo potřeba v rámci managementu redukovat či lépe eliminovat zcela. Zvláště pak pajasan žláznatý, dub červený a akát.

FAUNA

Zoogeograficky patří území do palearktické oblasti, eurosibiřské podoblasti, provincie listnatých lesů, zóny listnatých opadavých a smíšených lesů, zvířeny hercynského původu v obvodu Středočeských pahorkatin a nižin. Vedle běžných prvků arboreálních a stepně-eremiálních palearktických, eurasijských a evropských jsou zde zastoupeny také prvky submediteránní, orientální a další.

Z obratlovců stojí za pozornost výskyt ohroženého plcha velkého (*Glis glis*), z obligátních druhů je častý krtek obecný (*Talpa europaea*), myšice křovinná (*Apodemus sylvaticus*), bělozubka šedá (*Crocidura suaveolens*) aj. Žije zde i zajíc polní (*Lepus europaeus*),

Z ptáků jsou přítomny běžné hájové druhy, např. datel černý (*Dryocopus martius*), sedmihlásek hajní (*Hippolais icterina*), ohrožený slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), puštík obecný (*Strix aluco*) aj.

Z obojživelníků, využívajících parkových jezírek, zde žije ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*) a s. hnědý (*R. temporaria*). V roce 2023 byly snůšky skokana hnědého a ropuchy obecné potvrzeny také v jezírku Pod Petřinkou.

Z bezobratlých se vyskytují terikolní, fytofágí a xylofágí brouci, např. střevlíkovití, mandelinky, nosatci, tesaříkovití, listorozí a další. Z druhů listnatého hercynského lesa je zde ohrožený náš největší brouk roháč obecný (*Lucanus cervus*) – těžiště jeho výskytu je v zahradě Kinských s vhodnými biotopy v řídkých stromových porostech s oslněnými starými stromy, avšak dospělce lze vidět i v dalších částech území či blízkého okolí. Dále se vykypuje nepříliš hojný tesařík piluna (*Prionus coriarius*), střevlík zahradní (*Carabus hortensis*) aj. STREJČEK a BOHÁČ (1985) odtud uvádějí četné drabčíkovité brouky (*Staphylinidae*), např. *Atheta crassicornis*, *Acrotona fungi*, *Conosoma pedicularium*, *Mycetoporus clavicornis*, *Omalium rivulare*, *Oxypoda annularis*, *Xantholinus linearis* aj. Z nosatců (*Curculionidae*) uvádí STREJČEK (2001) vzácné druhy suťových lesů *Acalles camelus* a *Acalles hypocrita*, dále *Apion fulvipes*, *Brachysomus echinatus*, *Coenorhinus pauxillus*, *Otiorhynchus porcatus* aj., z mandelinek (*Chrysomelidae*) např. druhy *Lochmaea caprae*, *Lochmaea suturalis* a *Phyllotreta nigripes*. Ze vzácnějších kovaříků (*Elateridae*) žijí v PP Ampedus cinnaberinus a *Brachygonus megerlei*. Z nápadnějších brouků byly v r. 2011 pozorovány menší druhy roháčů roháček kozlík (*Dorcus parallelipipedus*) a roháček kovový (*Platycerus caraboides*), zlatohlávci *Trichius rosaceus* a *Valgus hemipterus*.

Překvapující kontinuální trvání zdejšího suťového lesa dokládá přítomnost bezkřídlých nosatečků *Acalles camelus* a *Ruteria hypocrita* (VEVERKOVÁ 2015).

Ze vzácných motýlů zde byl pozorován otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*) (KOHLÍK 2021, BRATKA et al. 2008), dále peleťovec stříbropásný (*Argynnis paphia*), lišaj svlačcový (*Herse convolvuli*) aj.

Na vegetaci tu žijí teplomilní pavouci, např. křížák hajní (*Zilla diodia*) a západník krátkonohý (*Clubiona brevipes*) (VEVERKOVÁ 2015), v lesní hrabance drobná snovačka vypouklá (*Pholcomma gibbum*) (KUBÍKOVÁ et al. 2005).

Z plžů zde žije velký plzák lesní (*Arion rufus*) a p. hajní (*A. silvaticus*) (KUBÍKOVÁ et al. 2005).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Seznam druhů vedených v červeném seznamu a v seznamu zvláště chráněných druhů (ZCHD) zaznamenaných v chráněném území					
Název druh	Aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ/datum nálezu	Kategorie ohrožení podle vyhl. 395/1992 Sb. a stupeň ohrožení dle červených seznamů		Popis biotopu druhu	
		2017	druhová ochrana		
ROSTLINY					
řebříček štětinolistý (<i>Achillea setacea</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & kol. (2020)	C3	–	xerotermní trávníky v Kinského a Seminářské zahradě	
oměj vlčí mor (<i>Aconitum lycoctonum</i>)	5 kvetoucích ks MARHOUL P. & kol. (2020)	C4a	–	humózní listnatý les v Petřínských sadech	
rmen barvířský (<i>Anthemis tinctoria</i>)	několik kvetoucích rostlin MARHOUL P. & kol. (2020)	C4a	–	výslunné teplé okraje a trávníky v Kinského a Seminářské zahradě	
ostrolist poléhavý (<i>Asperugo procumbens</i>)	desítky ks MARHOUL P. & kol. (2020)	C3	–	xerotermní okraje v Kinského zahradě	
dřištál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>)	desítky jedinců MARHOUL P. & kol. (2020)	C4a	–	Kinského zahrada a Petřínské sady, zřejmě alespoň částečně vysazený	
okrotice bílá (<i>Cephalanthera damasonium</i>)	15 kvetoucích rostlin MARHOUL P. & kol. (2020)	C4a	§O	světlá dubohabřina v Kinského zahradě	
dřín jarní (<i>Cornus mas</i>)	ojediněle	C4a	§O	ojedinělé vitální exempláře; možná vysazený	

	MARHOUL P. & KOL. (2020) (KOHLÍK 2021, BRATKA 2008)			
dymnívka bobovitá (<i>Corydalis intermedia</i>)	souvislý výskyt na ploše 80 x 25 m MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	humózní listnatý les v Petřínských sadech
dymnívka nízká (<i>Corydalis pumila</i>)	hojně MARHOUL P. & KOL. (2020)	C3	–	hojně v Kinského a Lobkovické zahradě
skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integrifolius</i>)	ojediněle MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	okraje skal v Kinského zahradě a Petřínských sadech
křivatec rolní (<i>Gagea villosa</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C2	–	mezofilní trávníky v Kinského a Seminářské zahradě
kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	les na opuce a xerotermní lesní okraj
ovsíř luční (<i>Helictotrichon pratense</i>)	několik trsů MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	xerotermní trávníky v Seminářské zahradě
blín černý (<i>Hyoscyamus niger</i>)	několik kvetoucích rostlin MARHOUL P. & KOL. (2020)	C3	–	výslunný okraj cesty v Seminářské zahradě
oman vrbolistý (<i>Inula salicina</i>)	menší porost MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	kosená louka v Kinského zahradě
lilie zlatohlávek (<i>Lilium martagon</i>)	ojediněle MARHOUL P. & KOL. (2020) (KOHLÍK 2021, BRATKA 2008)	C4a	§O	ojedinělé vitální exempláře v suťovém lese
strdivka sedmihradská (<i>Melica transsilvanica</i>)	porost cca 10 m2 MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	výslunná louka a okraj cesty v Kinského zahradě
chlupáček klubkatý (<i>Pilosella glomerata</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	kosená louka v Kinského zahradě
mochna přímá (<i>Potentilla recta</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	výslunná stanoviště v Kinského zahradě
prvosenka jarní (<i>Primula veris</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	menší teplomilné loučky mezi stromy
tis červený (<i>Taxus baccata</i>)	stovky jedinců MARHOUL P. & KOL. (2020)	C3	§SO	roztroušeně, pochází z výsadeb
jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)	dosti hojně MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	roztroušeně v křovinách a lesích
divizna velkokvětá (<i>Verbascum densiflorum</i>)	několik kvetoucích rostlin MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	řídce v trávnících a sadech v Kinského zahradě
violka divotvorná (<i>Viola mirabilis</i>)	desítky kvetoucích ks MARHOUL P. & KOL. (2020)	C4a	–	dubohabřiny
ŽIVOČICHOVÉ				
<i>bezobratlí</i>				
sklípkánek černý (<i>Atypus piceus</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	O	–	válečkový trávník ve Strahovské zahradě
křížák dvouhrbý (<i>Gibbaranea bituberculata</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	na bylinné vegetaci - Strahovská zahrada a Nebozízek
pavučenka větší (<i>Ceratinella major</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	suťový les s omějem vlčím morem na Nebozízku
pavučenka dubová (<i>Walckenaeria simplex</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	O	–	bučina a ruderální les - Lobkovická zahrada a Nebozízek
snovačka uťatá (<i>Episinus truncatus</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	suché partie Lobkovické, Seminářské a Kinského zahrad
snovačka černostrakatá (<i>Heterotheridion nigrovariegatum</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	O	–	suchá lesní společenstva v Lobkovické, Seminářské a Kinského zahradě
skálovka mravencovzravá (<i>Callilepis nocturna</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	O	–	obnažené písky v Petřínských sadech a Kinského zahradě
mikarie mravencovitá (<i>Micaria formicaria</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	O	–	válečkový trávník ve Strahovské zahradě
skálovka dvoubarvá (<i>Zelotes electus</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	v suchých trávnících Seminářské a Kinského zahrad
zápředník krátkonohý (<i>Clubiona brevipes</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	teplomilné, prosvětlené lesy v Lobkovické a Kinského zahradě
listovník vrásčitý (<i>Philodromus praedatus</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	teplomilné, prosvětlené lesy v Petřínských sadech a Seminářská zahradě
běžník stepní (<i>Ozyptila claveata</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	suchá travinná a lesní společenstva v Lobkovické, Seminářské a Kinského zahradě
běžník prostý (<i>Ozyptila simplex</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	suchá travinná a lesní společenstva v Lobkovické, Seminářské a Strahovské zahradě

běžník skvostný (<i>Synema globosum</i>)	ŘEZÁČ M. (2020)	TO	–	na bylinné vegetaci - Nebozízek, Seminářská a Kinského zahrada
krasec (<i>Agrilus sinuatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Strahovská zahrada
krasec (<i>Anthaxia fulgurans</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Strahovská a Seminářská zahrada
krasec (<i>Anthaxia semicuprea</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	celé území
krasec (<i>Anthaxia suzannaee</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Strahovská zahrada
krasec (<i>Coraebus elatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Nebozízek, Strahovská a Seminářská zahrada
prskavec větší (<i>Brachinus crepitans</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	–	§O	Seminářská zahrada
prskavec menší (<i>Brachinus explodens</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	–	§O	Seminářská a Kinského zahrada
tesařík (<i>Leioderes kollari</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Lobkovická zahrada
pestrokrovečník (<i>Dermestoides sanguinicollis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	CR	–	Lobkovická zahrada
slunéčko (<i>Clitostethus arcuatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Nebozízek
lesák (<i>Pediacus depresso</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická a Kinského zahrada
tuponosec (<i>Brachysomus villosulus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Nebozízek a Seminářská zahrada
divizňáček (<i>Cionus olens</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Kinského zahrada
nosatec (<i>Gasterocercus depressirostris</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Nebozízek
rýhonosec (<i>Lixus vilis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Seminářská zahrada
listopas (<i>Polydrusus inustus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	DD	–	Seminářská a Kinského zahrada
tuponosec (<i>Stomodes gyrosicollis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Seminářská zahrada
kožojed (<i>Megatoma undata</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Lobkovická a Kinského zahrada
kovařík (<i>Ampedus cardinalis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická zahrada
kovařík (<i>Brachygonus megerlei</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická zahrada a Nebozízek
kovařík (<i>Cardiophorus gramineus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Seminářská a Kinského zahrada
kovařík (<i>Drapetes mordelloides</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Kinského zahrada
kovařík rezavý (<i>Elater ferrugineus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	§SO	Lobkovická a Kinského zahrada
kovařík (<i>Pheletes quercus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Lobkovická a Seminářská zahrada
brouk (<i>Eucinetus haemorrhoidalis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Seminářská a Kinského zahrada
mandelinka (<i>Coptocephala rubicunda</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Kinského zahrada
mandelinka (<i>Cryptocephalus quinquepunctatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Kinského zahrada
mandelinka (<i>Luperus xanthopoda</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Seminářská a Kinského zahrada
mandelinka (<i>Oomorphus concolor</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Strahovská zahrada
roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)	pravidelné opakované nálezy, stabilní populace; dle NATURA 2000: vynikající zachování, vynikající hodnota (KOHLÍK 2021, MARHOUL 2020, BRATKA 2008)	VU	§O	těžištěm výskytu roháče obecného dle nejčetnějších nálezů jsou lesní partie v horních polovinách zahrady Kinských a Petřínských sadů (plocha 1, 2), kde jsou přítomny staré listnaté stromy z dob parkových úprav v anglickém stylu. V jiných částech parku je výskyt roháče spíše nižší
lesan (<i>Lymexylon navale</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická zahrada
dřevomil (<i>Eucnemis capucina</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Lobkovická zahrada
houbožrout (<i>Mycetophagus decempunctatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Lobkovická a Kinského zahrada
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	–	§O	Strahovská, Seminářská a Kinského zahrada
drabčík (<i>Bisnius subuliformis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Lobkovická a Kinského zahrada
drabčík (<i>Carphacis striatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	–	Lobkovická zahrada
drabčík (<i>Hesperus rufipennis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	CR	–	Kinského zahrada
drabčík (<i>Ocypus brunneipes</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Seminářská a Kinského zahrada
drabčík (<i>Quedius dilatatus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Kinského zahrada
drabčík (<i>Tasgius morsitans</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická zahrada
drabčík (<i>Tasgius pedator</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Seminářská a Kinského zahrada
drabčík (<i>Thamiaraea cinnamomea</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Lobkovická, Seminářská a Kinského zahrada
drabčík (<i>Zyras haworthi</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	–	Nebozízek
potemník (<i>Allecula morio</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Strahovská, Lobkovická, Seminářská a Kinského zahrada
potemník (<i>Mycetochara axillaris</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Lobkovická zahrada
potemník (<i>Mycetochara maura</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	–	Lobkovická a Kinského zahrada

potemník (<i>Prionychus ater</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	—	Lobkovická, Seminářská a Kinského zahrada
potemník (<i>Prionychus melanarius</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	—	Strahovská a Lobkovická zahrada
potemník (<i>Uloma culinaris</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NT	—	Kinského zahrada
brouk (<i>Pycnomerus terebrans</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	—	Lobkovická zahrada
brouk (<i>Synchita mediolanensis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	—	Lobkovická zahrada
brouk (<i>Synchita undata</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	EN	—	Lobkovická zahrada
ostruháček trnkový (<i>Satyrium spinii</i>)	nalezen 1 dospělec MARHOUL P. & KOL. (2020)	VU	—	Kinského zahrada
otakárek ovocný (<i>Iphiclus podalirius</i>)	nepočetný MARHOUL P. & KOL. (2020) (KOHLÍK 2021, BRATKA 2008)	NT	§SO	celé území
přástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	NATURA 2000		areál školy pro sluchově postižené
obojživelníci				
čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	aktuálně nepotvrzen	VU	§SO	Zjištěn pouze v jezírkův v Seminářské zahradě v počtu několika málo dospělých jedinců. Ojedinělý výskyt. V posledních letech nezjištěn
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU	§SO	Roztroušeně po většině území. Počtu stovek jedinců dochází v přítomných jezírkách k rozmnožování. Roztroušený výskyt se stabilní populací
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	březen 2023	NT	§SO	V jezírcích v Kinského zahradě a Pod Petřínkou jednotky snůšek. Ojedinělý výskyt
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	2022 (Vojar – ústní sdělení)	VU	—	Velmi ojedinělý výskyt několika málo jedinců v lesních porostech. Snůšky v jezírkův v Pod Petřínkou
plazi	VESELÝ 2021			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	VESELÝ 2021	VU	§SO	Sady a okraje travnatých lesních porostů. Ojedinělý výskyt, v posledních letech značný úbytek populace
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	VESELÝ 2021	NT	§SO	Louky, sady a okraje lesních porostů po celé rezervaci. Roztroušený výskyt se stabilní populací
ptáci				
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU	§SO	Sady, křovinaté remízky a okraje lesa. Hnízdění potvrzeno nálezem používaného hnízda. V PP a okolí hnízdí 1–4 páry
drozd cvrčala (<i>Turdus iliacus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NA	§SO	V území pouze v mimohnízdní době, většinou ve společnosti drozda kvíčaly, a to v sadech v počtu několika málo jedinců
havran polní (<i>Corvus frugilegus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU	—	Louky a remízky v sadech, kde hledá potravu. V území PP nehnízdí, zaznamenán především v mimohnízdní době, ojediněle i v hnízdní době
holub douprňák (<i>Columba oenas</i>)	VESELÝ 2021	VU	§SO	Doupné stromy v listnatých lesích a hájích. Hnízdění na lokalitě nepotvrzeno, ale je možné v dutině po datlu černém. Hnízdí pravděpodobně v počtu 1–3 párů
jiřička obecná (<i>Delichon urbicum</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NT	—	Přímo v lokalitě nehnízdí. V okolí hnízdí na vhodných domech, nebo kostelech. Nad lokalitou loví pravidelně ve větším počtu potravu
kavka obecná (<i>Coloeus monedula</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NT	§SO	Louky a remízky v sadech, kde hledá potravu. Ráda se přizívá na odpadních. Hnízdění přímo v rezervaci nezjištěno, ale jeví se jako pravděpodobné. Hnízdění zjištěno v blízkém okolí rezervaci v dutinách budov
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NT	—	Světlé listnaté lesy a sady, kde hnízdí ve stromových dutinách. V PP hnízdí každoročně 2–5 párů
lejsek černohlavý (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NT	—	Světlé listnaté lesy a sady. Hnízdění v území nezjištěno, pozorován většinou v mimohnízdní dobu na přeletech. Možné hnízdění smíšeného páru s lejskem bělokrkým
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020)	—	§SO	Světlé listnaté lesy a sady. Hnízdí v počtu dvou párů.
rorýs obecný	MARHOUL P. & KOL. (2020)	—	§SO	Přímo v lokalitě nehnízdí. V okolí hnízdí v

(<i>Apus apus</i>)	VESELÝ 2021			dutinách (nejčastěji pod střešní krytinou) vyšších domů, nebo kostelů. Nad lokalitou loví pravidelně ve větším počtu potravu
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	–	§O	Zarůstající louky a remízky v sadech. Každoročně hnízdí 1–3 páry
strakapoud malý (<i>Dryobates minor</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU		Sady, křovinaté remízky a okraje lesa... Každoročně hnízdí v počtu 1–2 páru
strakapoud prostřední (<i>Dendrocoptes medius</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU	§O	Obývá okraje řídkých lesů a sady, kde hnízdí ve stromových dutinách. Každoročně hnízdí v počtu 1–2 páru
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	NT	§O	Přímo v lokalitě nehnízdí. V okolí hnízdí v průjezdech vhodných domů. Nad lokalitou loví pravidelně v počtu několika jedinců potravu
vrána černá (<i>Corvus corone</i>)	VESELÝ 2021	NT	–	Louky a remízky v sadech, kde hledá potravu. V území PP nehnízdí, zaznamenána pouze v mimohnízdní době, většinou ve společnosti zimujících havranů
žluna šedá (<i>Picus canus</i>)	MARHOUL P. & KOL. (2020) VESELÝ 2021	VU	–	Listnaté lesy s větším zastoupením starších doupných stromů. Poslední dobou značně ubývající druh. Každoročně hnízdí min. 1 pár
savci				
plch velký (<i>Glis glis</i>)	VESELÝ 2021	DD	§O	Rozvolněné stromové porosty parkového charakteru. Populace odhadnuta na několik desítek dospělých jedinců (nejpočetnější populace tohoto druhu v Praze)
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	VESELÝ 2021	DD	§O	Rozvolněné stromové porosty parkového charakteru a řídké lesy. Populace odhadnuta na několik desítek dospělých jedinců
zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)	VESELÝ 2021	NT	–	Sady, louky a okraje lesů. Populace odhadnuta na několik málo jedinců, kteří díky tlaku ze strany nepůvodních predátorů (psy) a velké návštěvnosti lokality, přežívají v odlehlych koutech rezervace
netopýr večerní (<i>Eptesicus serotinus</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna (bude se nacházet spíše v nějaké skulině objektu poblíž rezervace). Lokalita využívána jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná ve stromové dutině popř. v nějaké skulině objektu poblíž rezervace. Lokalita využívána spíše jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr parkový (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná ve stromové dutině. Lokalita využívána spíše jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr hvízdarý (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná ve stromové dutině popř. v nějaké skulině objektu poblíž rezervace. Lokalita využívána spíše jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr nejmenší (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná ve stromové dutině popř. v nějaké skulině objektu poblíž rezervace. Lokalita využívána spíše jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná ve stromové dutině. Lokalita využívána spíše jako významné lovecké a potravní teritorium
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	aktuálně nepotvrzen	NT	§KO	Druh zastižen v minulých letech při zimování v počtu 1–3 jedinců. V současnosti není jeho přítomnost v území potvrzena
netopýr pestrý (<i>Vespertilio murinus</i>)	VESELÝ 2021	–	§SO	Druh zjištěn detektoringem. Mateřská kolonie nezjištěna, ale možná v nějaké skulině objektu poblíž rezervace. Lokalita využívána spíše jako

				významné lovecké a potravní teritorium
<i>motýli</i>	VESELÝ 2021			
<i>Iphiclus podalirius</i> (otakárek ovocný)	nepočetný (KOHLÍK 2021, BRATKA 2008)	NT	§O	celé území

Legenda:**Červený seznam****2017** (Grulich a Chobot 2017):

CR – critically endangered (kriticky ohrožený)

EN – endangered (ohrožený)

VU – vulnerable (zranitelný)

NT – near threatened (téměř ohrožený)

LC – least concern (málo dotčený)

DD – data deficient (druh, o němž jsou nedostatečné údaje

2012 (Grulich 2012):

C1t – kriticky ohrožený kvůli trendu mizení

C2t – silně ohrožený kvůli trendu mizení

C2r – silně ohrožený kvůli vzácnosti

C2b – silně ohrožený kvůli trendu mizení i kvůli vzácnosti

C3 – ohrožený

C4a – vzácnější taxon vyžadující další pozornost, méně ohrožený

C4b – vzácnější taxon vyžadující další pozornost, dosud nedostatečně prostudovaný

2015 (Řezáč et al. 2015):

O – ohrožený

TO – téměř ohrožený

Druhová ochrana – Zvláště chráněné druhy (ZCHD podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění)

§KO – chráněný v kategorii kriticky ohrožený

§SO – chráněný v kategorii silně ohrožený

§O – chráněný v kategorii ohrožený

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti**a) abiotické disturanční činitele**

Svahy (zvláště v Zahradě Kinských a Lobkovické zahrádě) jsou ohroženy občasnými sesuvy (velká geologická pestrost, vydatnost spodní vody potažmo neudržované štoly). V minulosti jsou z oblasti Petřína sesovy zaznamenány od 16. století, proběhly zejména v oblasti zahrady Kinských, Nebozízku, Seminářské zahrady a Lobkovické zahrady. Poslední významný sesuv byl zaznamenán v 70- tých letech 20. století. Rovněž zde byly zaznamenáno skalní řícení – v zahradě Kinských, Nebozízku a Seminářské zahrádě.

b) biotické disturanční činitele

Z biotických disturbancí negativně působí na předmět ochrany především zvýšený počet predátorů plcha (zejména zdvočelých koček).

Na rozpad skalek mají negativní vliv aktivity jako horolezectví, vyrývání nápisů, obývání bezdomovci včetně hromadění odpadků, z přirozených vlivů zarůstání dřevinou vegetací.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

K historii území VEVERKOVÁ 2015 uvádí: „Vzhledem k poloze lokality v centru hlavního města, jehož území bylo ovlivňováno lidským osídlením již od neolitu, působily lidské vlivy po dlouhou dobu i na území Petřína. Větší zásah představovala během středověku těžba železitých pískovců využívaných ke stavbě či jako chudá železná ruda. Byla zde také těžena opuka, z níž bylo v Praze i mimo ni postaveno mnoho románských staveb. V 19. století proběhly pokusy o dolování uhlí v okolí Nebozízku a na smíchovské straně Petřína. Ačkoliv služe nebyly výdatné, vykopalo se zde přes 2000 m štol.“

Území pravděpodobně nikdy v historii nebylo zcela odlesněno, jak se jeví podle přítomnosti typických prvků nížinných listnatých lesů a vysokého zastoupení stanovištně a geograficky původních druhů dřevin (také dle výskytu indikačních druhů kontinuálního zalesnění nosatečků *Acalles camelus* a *Ruteria hypocrita*). Podle historických pramenů lokalita sloužila jako pastevní plocha, částečně však také jako lovecká obora, pravděpodobně díky níž byl les zachován. Patrně i díky neschůdnému a nepřístupnému terénu nebyly nejcennější vrcholové partie intenzivněji kultivovány.

Ostatní přístupné části Petřína měly v minulosti různé zemědělské využití. Přes již zmíněnou pastvu až po sadovnictví, zelinářství a vinohradnictví. Později, na konci 17. století, zde byly založeny palácové zahrady.

Pozdější úpravy v 19. století se již nesly v charakteru anglického krajinářského parku. Často byly vysazovány exotické druhy dřevin. Kvůli nákladné údržbě však barokní zahrada v Lobkovické zahradě téměř zanikla a v současné době je zpracována dokumentace na její obnovu. V Zahradě Kinských probíhá od roku 1998 etapovitá kompletní rekonstrukce celé zahrady a nyní je dokončována. Seminářská zahrada a Nebozízek je stále před potřebnou rekonstrukcí. Z hlediska předmětu ochrany roháče obecného byla zásadní kontinuální přítomnost lesa, přirozených biotopů, a posléze parkových úprav, které zajistily vhodné podmínky pro zachování druhu na lokalitě až do současnosti.“

a) ochrana přírody

Vizte také začátek kapitoly a kap. 2.5.

Na části území (skalky a lesní porosty v horních partiích území) byla v roce 1988 vyhlášena za CHPV za účelem ochrany geologického a geomorfologického fenoménu, bioty a lesních společenstev – hlavní předmět ochrany tvořil vrcholový úsek Petřína s výchozy svrchnokřídových pískovců a opuk s lesními porosty s význačnými druhy lesních živočichů a rostlin. Vyhlášení přispělo k zachování přírodních složek území. V rámci vytváření soustavy NATURA 2000 byl vrch Petřína zařazen do národního a později evropského seznamu EVL pod CZ0113773 Praha – Petřín. Území bylo rozšířeno i mimo lesní porosty na luční plochy a parkové úpravy, resp. na celou plochu petřínských svahů. Do předmětu ochrany byla přidána ochrana roháče obecného (*Lucanus cervus*), parkový prostor s četnými letitými stromy a jejich artefakty, keřovými skupinami a dalšími rostlinami a živočichy. Zvýšený zřetel je brán na zachování kulturně-estetické hodnoty historických zahrad a parků. Pro návštěvníky jsou zřízeny naučné tabule informující o místních přírodních zajímavostech. Současná PP Petřín zajišťuje národní ochranu EVL a podporuje ochranu dochovaných ekosystémů a biotopů zvláště i obecně chráněných druhů.

V Seminářské zahradě pod restaurací Petřínské terasy se nachází památný strom – javor babyka, jehož stáří je přibližně 150 let.

b) lesní hospodářství

Území PP nebylo v historii pravděpodobně nikdy zcela odlesněno, jak se jeví podle přítomnosti typických prvků nížinných listnatých lesů a vysokého zastoupení stanovištně a geograficky původních druhů dřevin (také dle výskytu indikačních druhů kontinuálního zalesnění nosatečků *Acalles camelus* a *Ruteria hypocrita*) (VEVERKOVÁ 2015). V PP se však nenacházejí pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL), jsou zde pouze porosty lesního charakteru, poměrně zachovalé stanovištně typické, s dosti vysokým zastoupením stanovištně a geograficky původních druhů dřevin.

c) zemědělství

Přírodní památka se nachází v sousedství stěžejních památníků české historie. Zdejší území je osídleno zřejmě již od paleolitu. Širší území bylo zemědělsky využíváno, a to k pastvě hospodářských zvířat, později k sadovnictví, zelinářství a vinohradnictví. Značná část PP však přečkávala v poměrně nedotčeném stavu. Současné zemědělské využívání je pouze dílčí a extenzivní.

d) myslivost

Myslivecká činnost (resp. lovecká činnost) byla v PP (EVL) provozována zřejmě až do počátku novověku, přesnější údaje však nejsou známy. Podstatné pozitivní nebo negativní vlivy myslivosti nebyly zjištěny, pokud nezvažujeme vyhubení velkých predátorů v pradávné české minulosti. V současnosti se v PP myslivecká činnost nevykonává.

e) rekreace a sport

PP je využívána ke krátkodobé městské rekreaci, s využitím průchozích zpevněných cest, cykloturistiky na vyznačených cyklostezkách a pořádání sezónních kulturních akcí. Sporadicky byly zaznamenány snahy o využití pískovcových bloků k horolezeckému výcviku. Nepovolené aktivity se odehrávají formou cyklokrosu na příkrých svazích, různými akčními hrami (paintball), lyžování, sáňkování, snowboarding, apod.

Celá rezervace je a odjakživa byla nadměrně využívána turisticky, což samo osobě předměty ochrany téměř neohrožuje. Velkým neštarem návštěvníků s negativním dopadem je venčení psů na volno, aktivity mimo zpevněné cesty jako cyklokros, lyžování, sáňkování, snowboarding, nadměrný sešlap travnatých ploch, horolezeckví, vyrývání nápisů do pískovcových skal, urychlující jejich rozpad, bezohledné nepovolené jezdění motorových vozidel k objektům v zeleni zejména restauracím (mnohdy i přes travní plochy), pobyt lidí bez

domova a drogově závislých na místech pod převisy, hromadění odpadků na těchto místech, pořádání nepovolených akcí, apod.

Populace roháče obecného není samotnou odpočinkovou a turistickou návštěvností ohrožena. Naopak ohrožena může být odchytem jeho dospělců – v současné době toto, zdá se, není pro místní populaci roháče kritické.

f) těžba nerostných surovin

Na Petříně probíhala ve středověku těžba limonitizovaných pískovců pro získávání železa. Byla zde těžena také opuka pro stavby v okolí (románské budovy, Hladová zed'), v souvislosti s budováním různých typů opevnění byl těžen i pískovec pro jejich výstavbu. V novověku zde údajně také došlo k pokusům těžit uhlí v malo vydatných slojkách. Přibližně 80 roků se tyto aktivity již neodehrávají.

Ze svahů Petřína vyvěrají vydatné prameny, které byly dříve jímány a využívány jako zdroj pitné vody. Zanedbaná údržba podzemních štol způsobila v 70. letech 20. stol. na svahu Petřína rozsáhlé sesuvy, které jsou aktuální i dnes a na mnoha místech způsobují problémy.

g) další

Ve svahu pod původní PP (Petřínské skalky) byly ve středověku jímány prameny pitné vody. Dnes se zde nachází několik umělých nádrží, rybníčků, vodních prvků, studny, užitkový vodovod a závlahy. Veškerá voda z Petřína je následně odvodňovacím systémem odváděna do Vltavy.

Území je identické s několika krajinářsko-urbánními celky a historickými zahradnicko-krajinářskými kompozicemi, což dříve určovalo i způsoby ekonomického využívání. V dávnějších dobách zde byly zahrady a vinice, později (cca od 17. stol.) počalo dominovat využívání krajinářské a estetické, byly vysazovány exotické dřeviny a byla založena barokní zahrada (Lobkovická zahrada) a anglický park (Zahrada Kinských) (1. pol. 19. stol.). To vedlo k poměrně rozsáhlým změnám původních biotopů. Později stoupaly náklady na údržbu, takže mnohé části někdejších parků počaly pustnout a zarůstat nálety.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- památný strom: [kód 105426] „Babyka v Seminářské zahradě“, výška 24 m, obvod 278 cm, stáří přibližně 150 let; datum vyhlášení: 19. 6. 2009. Starý javor babyka v Seminářské zahradě pod restaurací Petřínské terasy u malého rybníku. Ochranné pásmo: vyhlášené – kruh o poloměru 9 m na p. č. 919/1

2.4 SOUČASNÝ STAV ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ A PŘEHLED DÍLČÍCH PLOCH

Stav předmětů ochrany je relativně uspokojivý a setrvalý, avšak ohrozitelný. Při zachování kulturní, rekreační a krajinařské funkce celého prostoru je třeba podpořit stěžejní ekosystémy PP a biotopy evropsky významných druhů, zvláště chráněných druhů i druhů vzácných. Nejméně ohroženy jsou geologické fenomény, tj. skalní výchozy.

2.4.1 Základní údaje o lesích

Lesní pozemky se v území nenalézají.

Jsou zde pouze staré porosty lesního charakteru s přírodě blízkým složením.

Území leží ve vegetačním stupni 1.–2.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Větší jezera, rybníky a vodní toky se v PP nevyskytují. V Kinského zahradě jsou dvě malé okrasné vodní nádrže – U lachtana a U Herkula. V Seminářské zahradě se nachází rybníček Pod Petřinkou. V Lobkovicke zahradě se nacházejí dvě historické vodní plochy – Medvědín a Vojířův rybníček, které jsou dlouhodobě bez vody. Jezírka neslouží k chovu ryb a, jejich účel je výhradně ekologický a dekorativní. V jedné z nádrží se celoročně zdržují vodní ptáci, zejména krotké kachny březňačky. Nádrže a rybníčky představují významnou reprodukční plochu pro několik druhů obojživelníků.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Vizte popis v kap. 1.7.2 a 2.1.1.

I přes dřevinný pokryv je stav skalek dobrý.

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Dílčí managementové plochy:

Příloha:

- mapa M3 – Dílčích ploch a objektů
- mapa M4 – Mapa Biotope

označení dílčí plochy	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu
1	Kinského zahrada	21,67	Z části porosty lesního charakteru (dubohabřiny), z části parkové kulticenósy a hortikultury, travnaté plochy, pěšiny a cesty, stavby. Těžiště výskytu roháče obecného (<i>Lucanus cervus</i>)
2	Petřínské sady (Nebozízek)	7,05	Porosty les. charakteru, parkové kulticenósy, dubohabřiny, trávníky, cesty, stavby Těžiště výskytu roháče obecného (<i>Lucanus cervus</i>)
3	Seminářská zahrada	14,89	Z malé části porosty lesního charakteru, dubohabřiny, nejvíce parkové kulticenósy, extenzivní sady a travnaté plochy, pěšiny a cesty, stavby
4	Lobkovicke zahrada	6,77	Z části porosty lesního charakteru, dubohabřiny a lesní kulticenósy, parkové kulticenósy a hortikultury, pěšiny a cesty, stavby
5	Strahovská zahrada	22,66	Z části porosty lesního charakteru, dubohabřiny a lesní kulticenósy, parkové kulticenósy, ruderály, komposty, pěšiny a cesty, stavby

2.5 SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ STAVU PŘEDMĚTŮ OCHRANY, VÝSLEDKŮ PŘEDCHOZÍ PÉČE, DOSAVADNÍCH OCHRANÁŘSKÝCH ZÁSAHŮ DO ÚZEMÍ A ZÁVĚRY PRO DALŠÍ POSTUP

Vzhledem k celkovému charakteru Petřína a akcentu na jeho rekreační, kulturní a společenské využívání nebyl zde v minulosti prováděn řízený management. Až v posledních letech (od přehlášení území a zahrnutí svahů Petřína do chráněného území, a i vyhlášením jako EVL) se s ochranářskou péčí začalo.

V Zahrade Kinských probíhá od roku 1997 etapovitě kompletní rekonstrukce. V posledních letech byla provedena asanace části plochy u východní hranice – v místě sesuvu byl odkácen a vyčištěn neprostupný

porost provozně nebezpečných stromů a nálety, odstraněno několik kubíků odpadků od přebývajících bezdomovců. Dnes je zde vysázen ovocný sad starých odrůd, obnoveny luční porosty a pestrá biodiverzita s výskytem otakárka ovocného (*Iphiclides podalirius*).

V prostoru Petřínských skalek na Nebozízku a v Petřínských sadech byly na vstupy do skalních otvorů instalovány mříže zabraňující vstupu bezdomovců a drogově závislých osob.

Průběžně a celoročně probíhá odborná údržba odvodňovacích štol a systémů zajišťujících odvádění podzemních vod. Část štol je (podle zákona č. 61/1988, Sb., O hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě), definováno jako podzemní objekt a podléhá tak zvláštnímu režimu, registraci a dozoru státní báňské správy. Kontroly těchto štol jsou prováděny v pravidelných intervalech podle platné legislativy. Kvůli velmi pestrému geologickému podloží a množství spodní vody jsou svahy geologicky nestabilní a v minulosti docházelo k sesuvům. Proto je v posledních letech věnována velká péče opravám a rekonstrukcím systémů odvodnění a ty by měly být i nadále prioritou při péči o toto území.

V prostoru skalek občas dochází i k samovolnému řícení skal (bez vlivu spodních vod).

V současné době probíhá sečení travních ploch ve dvou režimech – pobytové louky (zvláště v Seminářské zahrádce) jsou sečeny vzhledem k návštěvnosti (a celkově tlaku veřejnosti) vícekrát ročně, nepobytové louky jsou sečeny 2-3 x ročně – což je pro údržbu a snahu dosáhnutí přírodě cenných porostů vhodná frekvence.

Cílem managementu PP je podpora přirozených stanovištních poměrů a podpora autoregulačních procesů, podpora přírodě blízké dřevinné skladby a vyloučení introdukce nepůvodních dřevin.

Dalším důležitým opatřením je udržování nízké frekvence sečení trávních porostů na nepobytových plochách, na pobytových se snažit o nižší kompromisní frekvenci sečení.

A. ekosystémy

ekosystém:	L4 Suťové lesy
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péci a působícím vlivům
• rozloha: 5,7 ha	Plocha lesního společenstva je vylišena současným mapováním biotopů (které dle terénního průzkumu odpovídá skutečnosti), tzn. zachovalostí společenstva a jeho vývojového stadia. Zmenšení plochy by mohlo nastat nevhodnými zásahy do porostů jako dramatického snížení zakmenění, výsadbě nevhodných dřevin, výstavbou cest apod. Zvětšení plochy je na většině plochy území nemožné díky parkové úpravě porostů, silně antropicky ovlivněným porostům, travním plochám či přímou hranicí se zástavbou; na plochách 4 a 5 zase stavem okolních porostů
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
• přirozená dřevinná skladba	Většina porostů má složení velmi blízké přirozené druhové skladbě s malým zastoupením stanovištně či geograficky nevhodných druhů jako akát, dub červený a další. V další péci provádět úpravu druhového složení eliminací nevhodných dřevin
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

ekosystém:	L3.1 Hercynské dubohabřiny
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péci a působícím vlivům
• rozloha: 2,7 ha	Plocha lesního společenstva je vylišena současným mapováním biotopů (které dle terénního průzkumu odpovídá skutečnosti), tzn. zachovalostí společenstva a jeho vývojového stadia. Zmenšení plochy by mohlo nastat nevhodnými zásahy do porostů jako dramatického snížení zakmenění, výsadbě nevhodných dřevin, výstavbou cest apod. Zvětšení plochy je na většině plochy území nemožné díky parkové úpravě porostů, silně antropicky ovlivněným porostům, travním plochám či přímou hranicí se zástavbou; na plochách 4 a 5 zase stavem okolních porostů

	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
• přirozená dřevinna skladba		Většina porostů má složení velmi blízké přirozené druhové skladbě s malým zastoupením stanoviště či geograficky nevhodných druhů jako akát, dub červený a další. V další péči provádět úpravu druhového složení eliminací nevhodných dřevin
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L7.1 Suché acidofilní doubravy
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• rozloha: 1,2 ha	Plocha lesního společenstva je vylišena současným mapováním biotopů (které dle terénního průzkumu odpovídá skutečnosti), tzn. zachovalostí společenstva a jeho vývojového stadia. Zmenšení plochy by mohlo nastat nevhodnými zásahy do porostů jako dramatické snížení zakmenění, výsadbě nevhodných dřevin, výstavbou cest apod. Zvětšení plochy je na většině plochy území nemožné díky parkové úpravě porostů, silně antropicky ovlivněným porostům, travním plochám či přímou hranicí se zástavbou; na plochách 4 a 5 zase stavem okolních porostů
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
• přirozená dřevinna skladba	Většina porostů má složení velmi blízké přirozené druhové skladbě s malým zastoupením stanoviště či geograficky nevhodných druhů jako akát, dub červený a další. V další péči provádět úpravu druhového složení eliminací nevhodných dřevin
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

ekosystém:	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• rozloha: 6,0 ha	Plocha je vylišena mapováním biotopů v mozaice s biotopem X13 „Nelesní stromové výsadby mimo sídla“, což jsou převážně výsadby ovocných stromů. Poměr zastoupení je T1.1 55 %, X13 45 %. Tzn. že plocha je pouze orientační. Cílem je zachování min. současné rozlohy
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

ekosystém:	X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• rozloha: 15,9 ha	Plocha je vylišena mapováním biotopů. Jedná se o výsadby ovocných stromů. V současné době je plocha v podstatě na svém maximu
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

ekosystém:	Ostatní plochy
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
• rozloha: 25,3 ha	Ostatní plochy na území
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý

B. druhy

druh:	roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péci a působícím vlivům
• dostatečná rozloha vhodného biotopu	Těžištěm výskytu roháče obecného dle nejčetnějších nálezů jsou lesní partie v horních polovinách zahrady Kinských a Petřínských sadů (plocha 1, 2), v jiných částech parku je výskyt roháče spíše nižší. Rozloha jeho biotopu se přímo odvíjí od rozlohy stromových porostů – současné jádro jeho výskytu zaujímá plochu okolo 20–40 ha v území (plocha 1 a 2). Cílem péče je udržovat stávají poměr stromových porostů a bezlesí
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý
• množství vhodných biotopů (rozvolněné lesy se zastoupením dubů, staré stromy, torza a mrtvé dřevo)	Roháč potřebuje rozvolněné stromové/lesní porosty s přítomností starých listnatých stromů, oslněné solitérní staré stromy zvláště duby, torza a odumírající dřevo. Ke svému vývoji vyžaduje dostatečné množství odumřelého dřeva, pařezů a starých stromů. Cílem péče je vytvářet/ponechávat dostatečné množství odumírajícího dřeva – torz stromů, vysokých pařezů, kulatiny větších rozměrů
	stav: dobrý
	trend vývoje: setrvalý až zlepšující se

C. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Výchozy svrchnokrídových pískovců a opuk
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péci a působícím vlivům
• zarůstání dřevinou vegetací	Skalky a skalní výchozy jsou dlouhodobě (odjakživa) porostlé dřevinou vegetací a vzrostlými stromy. Vegetace nebyla nikdy odstraňována. Alespoň na místech s nevýraznějším rozpadem jedince stromů odstraňovat
	stav: zhoršený až špatný
	trend vývoje: setrvalý
• rozpad skal, eroze, sešlap	Rozpadem nejsou skalky výrazně ohroženy. Sešlap je na mnohých místech permanentně velký, avšak často jde pouze o sešlap půdního pokryvu – ochrana skalek proti sešlapu/návštěvnosti není však prakticky realizovatelná, resp. s velmi nejistým a krátkodobým výsledkem
	stav: zhoršený
	trend vývoje: setrvalý

Legenda

Stav předmětu ochrany:

- **dobrý** – stav předmětu ochrany odpovídá cílovému stavu indikátoru)
- **zhoršený** – stav předmětu ochrany je z hlediska cílového stavu indikátoru zhoršený, méně závažné nedostatky v kvantitativních nebo kvalitativních charakteristikách předmětu ochrany)
- **špatný** – stav předmětu ochrany je z hlediska cílového stavu indikátoru výrazně zhoršený, závažné nedostatky v kvantitativních nebo kvalitativních charakteristikách předmětu ochrany)

Trend vývoje stavu předmětu ochrany:

- **zlepšující se**
- **setrvalý**
- **zhoršující se**

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se nepředpokládá.

Jednotlivé zájmy ochrany přírody v PP spolu prakticky nekolidují. Jediným (méně závažným) rozporem by mohlo být úsilí o zachování historizujícího vzhledu parků a zahrad i v těch případech, resp. těch plochách, kde je nutné upřednostnit cíle ochrany přírody.

3. PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 RÁMCOVÉ ZÁSADY PÉČE O EKOSYSTÉMY A JEJICH SLOŽKY NEBO ZÁSADY JEJICH JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Na území PP Petřín se pozemky určené k plnění funkce lesa nenalézají. Nachází se zde nelesní plochy s porosty lesního charakteru.

b) péče o vodní ekosystémy

Větší jezera, rybníky a vodní toky se v PP nevyskytují. V ploše 1 v Zahradě Kinských jsou dvě malé vodní nádrže, a v Seminářské zahradě pod restaurací je přírodní rybníček Pod Petřinkou – neslouží potřebám rybářů, jejich účel je výhradně okrasný. V jedné z nádrží se celoročně zdržují vodní ptáci, zejména krotké kachny březňačky. Vodní nádrže představují významnou reprodukční plochu pro několik druhů obojživelníků. V případě stavebních úprav těchto nádrží, nebo realizace vodních ploch nových, je vhodné, aby na březích vznikly pozvolné vstupy a výstupy pro obojživelníky.

Současný odvodňovací systém na Petříně se skládá z pramenů, štol, vstupních portálů, vodojemů, propojovacích a svodných vodovodů, užitkového vodovodu, závlah a drobných vodních prvků (kašny, vodní schody, pítka pro ptáky, apod.). Na začátku 21. století byl systém v zanedbaném stavu, veškeré dosavadní opravy byly prováděny nekoncepčně a opravovalo se jen to, co dosloužilo. Před několika lety převzala systém do správy odborná firma, byla zahájena profesionální údržba a postupná realizace koncepčních **oprav a rekonstrukcí**. Ve špatném stavu jsou i jednotlivé vodovody a potrubí. Většina systémů je poškozená, prorostlá kořeny stromů a díky velmi malým průměrům téměř nečistitelná. Poškození se projevuje zejména v okolí Vojířovy štoly, kde dochází k trvalému podmáčení vyhlídkové cesty.

Řešení výše uvedeného nevhodujícího stavu je navrženo v koncepční projektu „**Řízené odvodnění na Petříně v rozsahu zahrad Strahovská, Lobkovická a Seminářská**“, který si klade za cíl obnovit propojení jednotlivých štol novým systémem potrubí, co nejvíce vody na Petříně řízeně zadržet a využít pro obnovu stávajících vodních ploch a výstavbu dvou nových. Připravené řešení redukuje dnes již nevhodující nastřádané zásahy do území a také citlivě zohledňuje obnovu propojení vodního systému se sousedními pozemky Královské kanonie Premonstrátů na Strahově a pozemky v majetku Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Nové vodní plochy navíc zvýší biodiverzitu území a stanou se důležitým prvkem pro další rozvoj obojživelníků, zejména skokana štíhlého a hnědého.

Také v okolí pramene sira N. Wintona (což není pramen, ale amatérsky svedený vývěr z poškozeného potrubí, který v zimním období způsobuje vyvěrání vody až na hlavní cestu k ul. Vlašská, a je příčinou masivního a nebezpečného náledí.) Další nefunkční vývod potrubí je v bývalé nádrži u památného stromu, kam kdysi tekla voda z kláštera. V současné době je však potrubí poškozené a nefunkční. **Okolí pramene N. Wintona a uvedený památný strom jsou mimo území přirodní památky.**

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Cíle péče

Cílem managementu PP je podpora přirozených stanovištních poměrů a podpora autoregulačních procesů, podpora přírodně blízké dřevinné skladby v lesních porostech a vyloučení introdukce nepůvodních dřevin (v parkových částech vyloučení invazních či agresivních či jinak negativně působících), vytváření vhodných biotopů/míst pro zdárný vývoj populace roháče obecného, dosažení přírodě blízkého stavu nepobytných trávníků, neméně důležité je skloubení ochranářské péče a vhodných parkových úprav (parkových porostů, pobytových ploch, staveb atd.)

Důležité a podstatné je skloubení ochranářské péče s rekreačním, kulturním a společenským využíváním celého Petřína a s parkovými a zahradnickými úpravami jako nedílnou součástí tohoto historicky, kulturně, parkově, zahradnický a přírodně výjimečného území.

V rámci péče o obnovy stávajících porostů, sadů a stromů v parkových plochách jsou ve většině odstraňovány pouze stromy havarijní, provozně nebezpečné, náletové, invazní dřeviny. V ovocných sadech probíhá plynulá obnova, suché a neduživé ovocné stromy jsou vyměňovány za nové. Jen velmi výjimečně je nutné odstranit dřevinu z důvodu stavby či nutných oprav, v těchto případech se pak většinou jedná o dřeviny vyrůstající z koruny nebo paty zdí, plotů, základů budov, komunikací a dřeviny narušující portály a ostění podzemních štol.

Velkým problémem pro management výsadeb stromů a péči o ně je ve všech zahradách velmi hustá síť inženýrských sítí a jejich ochranných pásem. Dodržet zákonné předpisy o ochranných pásmech (vzdálenosti bez stromů) je v podstatě nemožné.

Dnes zde nalézáme množství starých i odumírajících jedinců stromů, které biodiverzitu zvyšují (hostí např. právě chráněného roháče obecného), ale naopak je zde množství druhů nepůvodních a invazivních, které biodiverzitu naopak snižují a blokují přirozený vývoj zdejších biotopů – prioritními nevhodnými druhy, které by se měly odstraňovat z celého území, jsou pajasan žláznatý, akát, dub červený, javor jasanolistý, pámelník bílý, dále i nepůvodní topoly, vrby a další. Jde především o potřebné odstraňování těchto nevhodných dřevin z cenných lesních porostů a nahrazování vhodnými domácími druhy vzhledem k přirozené druhové skladbě. V parkových částech je u těchto nevhodných dřevin možno postupovat podle jejich predispozic, zejména dle jejich možných negativních schopností vytvářet spontánní hybridy s autochtonními druhy, přenášet karanténní choroby, invazivně osídlovat nová stanoviště, měnit chemismus půdy a tím nepříznivě ovlivňovat původní přírodní prostředí. Pokud nepůvodní dřeviny naplňují tato negativní kritéria, je třeba je odstraňovat (pajasan žláznatý, javor jasanolistý, trnovník akát, pámelník bílý, nepůvodní topoly, vrby aj.). Přitom zásadními kritérii jsou změna chemismu půdy (akát, pajasan → inhibice bylinného patra, ruderalizace, degradace prostředí) a šíření do okolí. V parkových částech tyto odstraněné nevhodné druhy nahrazovat druhy domácími či druhy nezhoršujícími stav biotopů.

Cílem ochrany území je také péče o roháče obecného (*Lucanus cervus*), resp. udržování a podpora biotopů pro jeho vývojová stadia (staré osluněné stromy, rozpadlé stromy, dostatečné množství mrtvého dřeva, dostatečné množství mladší generace stromů jako potencionálního budoucího mrtvého dřeva).

Cílem péče o plochy mimo lesní porosty je péče o travní porosty, tzn. jejich pravidelné kosení s nízkou frekvencí. Nepobytové plochy sečení jednou, maximálně třikrát za rok, pobytové plochy podle způsobu a intenzity využívání veřejnosti (dětské hřiště, vyhlídková cesta).

1) Péče o porosty lesního charakteru

Lesní porosty jsou vylišeny mapováním biotopů, které je vymezuje poměrně přesně. Jsou vymezeny plochami těchto biotopů L3.1, L4 a L7.1 (vizte Mapa Biotopů).

Dlouhodobým cílem péče o porosty lesního charakteru je důležitá aktivní úprava jejich druhového složení odstraňováním nevhodných, zvláště invazivních dřevin jako pajasanu, akátu, javoru jasanolistého, pámelníku bílého, nepůvodních topolů, vrb aj.).

Péče o porosty lesního charakteru spočívá v aktivnějším přístupu při postupném zajišťování jejich věkové a prostorové diferenciace a dostatečné zajišťování starých stromů a mrtvého dřeva (toto obojí v návaznosti na péče o saproxylické bezobratlé jako zvláště roháče obecného). Skutečností lesních porostů zde je jejich stejnověkost a jednoetážovost a plné zapojení. To lze zlepšovat opatrnlými mírnými zásahy – výběrem jednotlivých stromů s cílem podpořit cenné biotopové stromy a také podpořit přirozené zmlazení a nárosty dubu. V případě nutnosti (v místech deficitu přirozené obnovy) lze řešit umělou výsadbu/dosadbu (provádět zásadně smíšeně) vhodnými domácími dřevinami. Složení výsadeb například dle biotopů:

biotop L4: DBZ 2-3 DBL 3-4 LP 1-2 HB 1-2 JV1 BŘK+ TŘ+ BK+

biotop L7.1: DBZ 7-9 HB+1 LP 1-2 BO+1 BŘK+1 JV MK

biotop L3.1: DBZ 6-8 HB+2 LP+2 BŘ+ BŘK+ BO+ JV

Jinak není potřeba do porostů výrazněji zasahovat, porosity ponechávat na dožití. Celkově chránit charakter starého háje.

Velmi důležité je pokračování managementu mrtvého dřeva, tj. ponechávat v porostech dostatečné množství mrtvého dřeva, odumírajících stromů, jejich torz, vývratů, v případě odstraňování stromu provést na vysoký pařez (50–70 i víc cm). Také ponechávat veškeré doupné stromy (samozřejmě dle bezpečnostního rizika podél cest).

Odstraňování akátu a pajasanu žláznatého

Typ managementu	Likvidace akátu a pajasanu žláznatého
Vhodný interval	<ul style="list-style-type: none"> – těžba dle situace – likvidace zmlazení každoročně
Minimální interval	<ul style="list-style-type: none"> – těžba dle situace – likvidace zmlazení každoročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	pila, krovinořez, ruční vrtačka (vrták 8–10 mm), lezecká technika
Kalendář pro management	<ul style="list-style-type: none"> – navrtávání: červen! – konec srpna: na vysoký pařez i nízký s následným odstraněním výmladků na podzim – jaro: kroužková metoda – aplikace arboricidu: ideálně VIII.–X.
Upřesňující podmínky	<p>Likvidaci provádět budě:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) navrtávání – navrtávání kmene ruční vrtačkou a zalití herbicidem. Navrtání se provádí co nejvíce pod úhlem k ose kmene, aby plocha díry procházela co nejvíce okrajovými partiemi kmene do hloubky cca 5–7 cm. Následně se naplní herbicidem (např. Garlon) a pevně „zašpuntuje“ např. kouskem větve b) injektáž či zásek (možné i koncem jara) c) přímou těžbou na vysoký pařez (min. 0,5 m lépe 1 m) pro omezení kořenové výmladnosti. Odstranění pařezu v dalších letech po plném odumření. Provádí se koncem srpna s následným podzimním odstraněním výmladků. Při oloupání kůry pahýlu se počet výmladků podstatně sníží d) kroužkovou metodou, kdy je v jarních měsících zhruba ve výšce prsou odstraněn 5–10 cm široký pruh kůry na 90 % obvodu. Strom se snaží zbytkem lýka vyživit korunu a na výmladky již nemá toleranci. Odtěžen může být až po úplném uschnutí e) těžba na nízký pařez je méně vhodnou technikou a je nutno ji provést od druhé poloviny srpna až začátku září, aby nezdřevnatělé výmladky přes zimu pomrzly. Alternativně lze také použít tzv. igelitování, kdy se vršek vysokého pařezu obalí černým igelitem f) postřík na list <ul style="list-style-type: none"> – následné důsledné každoroční odstraňování výmladků po několik let do jejich úplné likvidace – použití herbicidu – bez aplikace herbicidu se zásah většinou míjí účinkem. Aplikace na pařez či prut zmlazení musí být po kácení/vyzáření okamžitá, resp. v rádu minut; nejlépe neředěný roztok. Aplikace herbicidu na pařez v jarním a časném letním termínu se dle praxe míjí účinkem – celková likvidace porostu akátu na stanovišti vyžaduje minimálně tří/čtyřletou péči <p>Při likvidaci stromů i silnějších nárostů se ukazuje jako nejúčinnější navrtávání kmene, ale provedené ve správném termínu. A tím je poslední praxí opakováně potvrzován časně letní termín, a to v červnu oproti dříve doporučovanému provádění v srpnu–září.</p> <p>Z pozorování a studií vyplývá, že zásadním faktorem „spouštění“ akátového zmlazení a výmladnosti je světelný faktor – proto je výhodnější likvidovat akát postupně po malých plochách a spíše úzkými náseky dle možností ve směru V-Z.</p> <p>V případech zapojených porostů může být další možností (však časově dlouhodobou) ponechání akátových porostů samovolnému rozpadu a dožití (pokud se však intenzivně nešíří do okolí). Tento způsob nebyl zatím nikde zcela vyzkoušen, ale z pozorování a studií vyplývá, že zásadním faktorem „spouštění“ akátového zmlazení a výmladnosti je světelný faktor – to je vidět v současné době například v PP Nad Závodištěm, kde se na celé jeho ploše vyskytuje přestárlá a rozpadající se akátina, ve které se v podrostu již začínají objevovat domácí keře i dřeviny bez zmlazujícího akátu. Na současných nových holinách a jejich okolí se však akátové zmlazení vyskytuje se stejnou silou, jako po těžbě akátových porostů mladých a zdravých. Východiskem může být použití kotlíků či velice úzkých pruhových sečí, méně osvětlených než běžné seče</p>

Typ managementu	Likvidace pámelníku
Vhodný interval	zpočátku 2–3 × ročně (i vícekrát)
Minimální interval	1 × ročně
Prac. nástroj/hosp. zvíře	krovinořez, pila, krumpáč, dotyková hůl, štětec
Kalendář pro management	jaro, podzim
Upřesňující podmínky	Pámelník bílý – likvidace celé populace výřezem keřů, bodovou aplikací herbicidu, případně vykopávání obrůstajících kořenů

2) Péče o ostatní plochy

Cílem managementu ostatních ploch mimo lesních, je také podpora přirozených stanovištních poměrů a dějů, zajišťování vhodného složení stromových porostů a výsadeb, péče na udržení a podporu lučních společenstev. Dále také neméně důležité zachování hodnot parkových úprav, odpočinkového využití, resp. parku jako takového, jak již bylo výše zmíněno, ježto je toto i součástí předmětů ochrany chráněného území.

Při skloubení ochranářské péče s péčí o parkové části je důležitá modifikace tradičních zahradnických zásahů v porostech PP, např. místní upuštění od mnohonásobného sečení travobylinného podrostu mezi stromy a jeho nahrazování vysévanými málodruhovými trávníky apod., management zahradnických prací na intenzivních parterových a rekreačních trávnících (zlepšování kondice – vertikutace, aerifikace); pravidelné řezy okrasných dřevin (výchovná a tvarovací); chemické ošetření rostlin v nezbytně nutných případech zejména v ovocných sadech není v rozporu s plánem péče o PP pokud se bude uplatňovat v plochách intenzivně parkově využívaných a negativně neovlivní předměty ochrany.

Kácení dřevin – má-li dojít ke kácení dřevin, je třeba věc řádně projednat z potřebných hledisek, jak sadovnicko-estetického, tak zejm. z důvodu výskytu xylobiontů. Ke kácení vzrostlých dřevin by mělo dojít pouze z důvodu rizika ohrožení bezpečnosti návštěvníků parku, případně z jiných vážných důvodů. U stromů podél cest zohledňovat bezpečnost a provádět jejich nejnuttnejší sanace – v případě ohrožení bezpečnosti staticky poškozeným či odumírajícím biologicky cenným jedincem volit **nejdříve** jeho ořez, snížení, ponechání torza, vysokého pařezu, než jeho okamžité odstranění (v kontextu opatření na podporu diverzity bezobratlých, mrtvé hmoty atd.). Bezpečnostní hledisko je nejvíce důležité hlídat podél frekventovaných parkových cest do vzdálenosti cca 20 m.

Sečení – dalším důležitým opatřením je udržování nízké frekvence sečení trávních porostů na nepobytných plochách, na pobytových se snažit o co nejnižší kompromisní frekvenci sečení. Vhodné je zavedení mozaikové seče či některé její varianty, nebo alespoň rozložení průběhu sečení do delšího časového horizontu – což se i současně děje, kdy se začne sekat a než se doseče, začíná se vzhledem k rozloze ploch znova (je samozřejmé, že mozaiková seč je zde, zvláště na pobytových plochách, nerealizovatelná).

Kde je to možné, v návštěvnicky neexponovaných místech, rozích apod., tak při sečení ponechávat nedoseky, neposečené části apod.

Travní plochy (i pobytové) je vhodné vylepšovat (či při obnově) – např. ležením/výdrolem sena z přírodnějších částí (případně i z jiných stanovištně vhodných/podobných pražských lokalit), či také výsevem současně, pro ochranářské účely vytvořené regionální „Pražské směsi“ (info. OCP MHMP). Provádět narušováním drnu apod.

Typ managementu	Sečení – přírodní nepobytné plochy
Vhodný interval	ideálně 1 – 3 × ročně (v případě asanace ploch od ruderálů vícekrát ročně)
Minimální interval	1 -3 × za rok (v případě asanace ploch od ruderálů alespoň 1 × ročně)
Prac. nástroj/hosp. zvíře	strojově, křovinořez, (ručně)
Kalendář pro management	a) V. –VIII. b) ½ V. – v případě asanace ploch od ruderálů/nitrofilů je vhodný i časný termín
Upřesňující podmínky	– při obnově či vylepšování luk využít stepního sena v době zralosti semen a rozprostřít ho na místa obnovy (vhodné s narušením drnu) – jinak hmotu odstraňovat z území – v případě silně eutrofizovaných lučních porostů s bujnými porosty nitrofilů je však prioritou pravidelné a časté kosení v jednom roce celé plochy – seč provádět na vyšší strniště Ideální péče by byla (avšak mozaiková seč je zde, zvláště na pobytových plochách, nerealizovatelná): – pro udržení druhové rozmanitosti bezobratlých zavést mozaikovitý systém hospodaření či posunutou seč – provádět tak, aby docházelo k diferenciaci sezónního vývoje travního porostu a k rozrůznění druhové skladby rostlin (např. část posečená v červnu, část posečená v srpnu, část ležící ladem). Prakticky seč provádět v pásech širokých několik metrů (min. 4–5 m), poté seč v sousedním pásu načasovat až odroste prvně sekaný porost nebo až další rok – na louce se musí vždy nacházet vzrostlá vegetace ve fázi kvetení

Typ managementu	Ležení stepního sena (výdrol)
Vhodný interval	dle situace
Minimální interval	–
Prac. nástroj/hosp. zvíře	vidle, hrábeč
Kalendář pro management	dle dozrávání semen – luční porosty obecně: cca od poloviny července do konce září (v každém roce může být jinak) – xerotermní společenstva výchozů a skal: dozrávání semen rozprostřeno do většiny doby vegetace
Upřesňující podmínky	Posečená hmota se rozprostře a ponechá ležet do vyschnutí, poté se odstraňuje

Typ managementu	Sečení – pobytových ploch
Vhodný interval	vícekrát ročně dle potřeby (pokud možno co nejméně)
Minimální interval	–
Prac. nástroj/hosp. zvíře	strojově, křovinořez
Kalendář pro management	dle potřeby
Upřesňující podmínky	Kde je to možné, v návštěvnicky neexponovaných místech, rozích apod., tak při sečení ponechávat nedoseky, neposečené části apod. Provádět pokud možno na vyšší strniště oproti naprostému „vyholení“ a sterilizaci ploch

Udržování cest provádět způsobem, který nenaruší ostatní plochu chráněného území a území celkově – jako např. geologicky nevhodný materiál při úpravě cest, kterým by mohlo dojít k dlouhodobým změnám chemizmu půdy a tím k poškození ekosystému.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o ostatní biotopy rostlin je zajišťována celkovou péčí o území (vizte výše kapitoly). Péče o rostliny lesních hájů je obsažena v celkové péči o lesní porosty zvláště zajišťováním jejich přirozeného druhového složení (také vizte výše).

Specifická je péče o houby. Například hvězdovka trojitá nebo zvoneček pohárkovitý často rostou na rozloženém dřevě listnáčů. Mnohé houby rostou na stinných místech bez zapojené vegetace, proto jim nevyhovují intenzivně sečené trávníky. Vyklízení dřevní hmoty likviduje jejich biotopy.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Péče o živočichy z většiny vychází z péče o rostlinná společenstva, louky, stromové a lesní porosty a jejich vedení k přirozenému vývoji (viz výše).

V základu se jedná o:

- zachovávání a vytváření rozrůzněnosti stanovišť – luční porosty, skupiny stromů a keřů, solitérní stromy a keře, řídké stromové porosty, lesní porosty, parkový charakter
- šetření a ponechávání přestárlých a odumírajících stromů listnatých dřevin, stojících torz, vysokých pařezů, spadlých kmenů a doupných stromů jako stanovišť ptáků, dalších živočichů a jako refugií vzácných druhů hmyzu a dalších bezobratlých vázaných na trouchnivé dřevo (jsou to nenahraditelné biotopy jejich vývoje)
- v přírodních lučních porostech provádění seče nejlépe jedenkrát ročně v pásech širokých několik metrů, seč v sousedním pásu načasovat až odroste prvně sekáný porost nebo až další rok
- nezádoucí je aplikace insekticidů v období od dubna do srpna – tj. zvláště v době aktivity imág roháče
- pro plazy je vhodné ponechávat část dřevní i travní hmoty na místě k zelení
- podpora a rozšíření vodních biotopů

Roháč obecný (*Lucanus cervus*)

Zachovalost populace roháče je v rámci systému hodnocení soustavy NATURA 2000 uváděna jako „vynikající“ a v celkovém hodnocení také jako „vynikající“ (VEVERKOVÁ 2015).

Roháč obecný je druh především světlých doubrav. Vývoj probíhá kladením vajíček do trouchnivějícího dřeva pařezů, kmenů, kořenových náběhů. Proto je důležité ponechávat množství starých stromů na dožití,

ponechávat odumřelé stromy, padlé stromy, a zvláště důležité je ponechávání vysokých pařezů a torz.

Důležité je také vytipování vhodných biotopově cenných stromů a jejich následná podpora. Podstatné je také zajišťování dostatečného počtu mladých stromů jako potencionálního mrtvého dřeva – tzn. kontinuální výsadby vhodných listnatých druhů dřevin jako zvláště dub, ale i lípa, habr, javor (ve skupinách i jako solitery), v lesních jednověkých porostech je možné malými prvky obnovy zajišťovat mladší generace lesa.

Plch velký (*Glis glis*)

Vyžaduje rozvolněné stromové porosty parkového charakteru, přičemž klíčový je pro něho vzájemný dotyk korun jednotlivých stromů, neboť se prakticky nepohybuje po zemi. Zapojené porosty je proto možné uvolňovat do té míry, aby v korunách stromů byla zachována „cesta“ pro pohyb plchů. Populace odhadnuta na několik desítek dospělých jedinců (nejpočetnější populace tohoto druhu v Praze).

Vrškové hospodaření

V rámci péče o živočichy je vhodná aplikace ořezů stromů za účelem tvorby dutin, resp. torz – v případě výskytu vhodných jedinců je stromy možné ořezávat na torza, resp. provádět vrškové hospodaření s cílem podpořit co nejdříve na dřevo vázané živočichy (dutiny ve dřevě).

Instalace budek – vhodnou doplňkovou péčí je instalování netopýřích a ptačích budek – četné stromové dutiny umožňují existenci drobných savců (netopýři, plch velký) a ptáků (pěvci, sovy, šplhavci atd.). Místně je však vhodné jejich doplnění instalováním ptačích budek všech rozměrů a typů. Pro menší ptáky (některé sýkory), které jsou vyháněny většími druhy, je třeba umístit budky s malými vletovými otvory (22–30 mm), a tyto otvory zabezpečit kroužkem z tvrdé gumy proti prosekání datly. Budky lze zřizovat i pro netopýry. Doporučuje se spolupráce se specializovanými organizacemi, které se problematikou zabývají dlouhodobě.

Obojživelníci – stávající jezírka představují významný reprodukční prostor pro několik druhů obojživelníků. Je potřeba zajistit bezpečný výstup z jednotlivých jezírek nejen pro dospělé jedince skokanů a ropuch po ukončení páření, ale především pro čerstvě metamorfované jedince žab, kteří se přesouvají z vodního do terestrického prostředí. Optimální jsou velmi pozvolné břehy. V případě, že není možné upravit sklon břehů, je potřeba instalovat (třeba jen dočasně a pouze po část vegetační sezóny) do jezírek např. nakloněné dřevěné lávky spojující vodní prostředí se souší. Vhodná je zároveň tvorba nových vodních ploch, které rozšíří nabídku reprodukčních prostor pro obojživelníky.

Pokud by bylo potřeba opravovat nebo stavět nové opěrné zídky, měly by být provedeny jako tarasy skládané na sucho z velkých kamenů pro podporu plazů.

f) péče o útvary neživé přírody

Tato péče je prováděna ochranou skalních výchozů, které zůstanou ušetřeny všech mechanických a chemických poškození. Vhodné je také jejich postupné čištění od vegetace, která je poškozuje svými kořeny a která je i zastiňuje.

Péče o útvary neživé přírody je jednou ze dvou dominantních složek managementu. Skalní výchozy a útvary vč. přirozených i umělých jeskyní, převisů, spár apod. je nutno uchránit před poškozováním a ničením. Při rekonstrukcích parkových cest, blízkých stavebních objektů apod. je třeba provést řádnou geotechnickou přípravu. Zvláštní pozornost je třeba věnovat celkové stabilitě útvarů, s ohledem na riziko sesuvů a složité hydrogeologické poměry.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Nezbytná je osvěta veřejnosti, ovlivňování rekreačního využívání, vyloučení cyklokrosu, lyžování, sáňkování, snowbordingu a pohybu osob mimo vyhrazené cesty, vyloučení ukládání odpadů, sprejování apod. Zásadním neštarem byl pohyb a pobyt homeless a drogově závislých osob – v současné době se již tolik nevyskytuje (proběhla instalace mříží ve vlezu do štol, vyřezání hustých porostů v Zahradě Kinských, vyvezení obrovského množství homeless odpadků).

3.1.2 PODROBNÝ VÝČET NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ A ČINNOSTÍ V ÚZEMÍ

a) lesy na lesních pozemcích

–

b) rybníky (nádrže)

V rámci projektu revitalizace vodohospodářského systému na Petříně je navržena obnova vodojemu Medvědín a Vojířova rybníčku. Další nová vodní plocha je navržena v místě bývalého lomu pod rybníčkem Pod Petřinkou, vznikne po odvezení skládeček komunálního odpadu.

c) vodní toky

V rámci projektu revitalizace vodohospodářského systému na Petříně je navrženo vyvedení vody na povrch formou umělého vodního toku (vodní schody) podél pěšiny v sadech v Seminářské zahradě.

d) útvary neživé přírody

Popis managementu v zásadách péče výše. Jinak nevyžaduje zásah.

e) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

- tabulka T1 – Popis dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich
- mapa M3 – Dílčích ploch
- mapa M4 – Mapa Biotopů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásmo včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo se týká stavebních objektů uvnitř území Petřína, většinou s kulturním významem a specifickým režimem údržby a využívání. Ochranné pásmo ze zákona, tj. 50 m od hranice ZCHÚ se nenavrhuje, protože v naprosté většině postrádá smysl, pro mnohonásobný překryv s jinými hájenými i obecnými zájmy mimo místně ochrany přírody a v městském prostředí – zvláště chráněné druhy, které by se v důsledku lokální migrace nacházely mimo ZCHÚ, jsou ovšem ve smyslu zákona chráněny vč. biotopu.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Provádět pravidelnou obnovu pruhového značení a tabulí.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Byla by vhodné upravit vyhlašovací předpis s cílem omezit volné pobíhání psů a koupání psů v cenných částech lokality.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Přístup pro veřejnost je v celém území PP (EVL) možný po udržovaných cestách. Vzhledem k povaze území však nelze zabránit pohybu osob po nejvíce dostupných travnatých plochách, zejména v blízkosti lanové dráhy.

Z hlediska ochrany přírody a rovněž z pohledu ochrany osob před úrazy je nutno vyloučit jejich pohyb v prostoru původní přírodní památky, po skalních výchozech a soutěskách, lokalitách lesního charakteru apod. Jako sportovní využívání je přípustná pouze pěší rekrece, rekreační běh, příp. cykloturistika, vyloučeno je lezení po skalách.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Řízenou a účelnou osvětu pro veřejnost lze v terénu provádět umístěnými vysvětlujícími texty. Doplnit ji je možné populárními infoletáky o území, případně i sezónní průvodcovskou službou. Možné je pořádat přednášky a besedy o PP. Přednášky se mohou stát součástí výukových programů pražských škol. Povědomí veřejnosti o hodnotách PP (EVL) je zcela nedostatečné.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Vědecké využití území a botanický, mykologický a zoologický monitoring je vhodné provádět pravidelně, přibližně v pětiletých odstupech. V delších odstupech (30–50 let) je vhodné provádět ověřování stavu území z pohledu geologického, geomorfologického a hydrogeologického. Součástí monitoringu může být sledování abiotických činitelů a vazeb na okolní městské prostředí.

Botanický monitoring spočívá ve sledování obnovy přirozeného vegetačního pokryvu (především společenstev svazů *Luzulo albidae-Quercetum* (acidofilní bikové doubravy) a *Carpinion* (hercynské dubohabřiny) s jejich typickými zástupci. Z podrobných druhů je třeba zaměřit se na zvláště chráněné druhy a druhy Červeného seznamu, např. lilií zlatohlávek (*Lilium martagon*), prvosenku jarní (*Primula veris*) a jiné jarní efemeroidy, příp. na rostliny nepůvodní, jako je česnek podivný (*Allium paradoxum*) a kokořík široolistý (*Polygonatum latifolium*). Monitoring mykologický se může zaměřit na vzácnější druhy hub, jako jsou hvězdovky (rod *Gastrum*), urničku pohárovitou (*Urnula craterium*) a další.

Monitoring zoologický se zaměří na indikační skupiny a druhy dubohabřin a bikových doubrav, zejména na druhy vzácné, ohrožené a zvláště chráněné. Z obratlovců to je např. plch velký (*Glis glis*), ale i stále vzácnější neverka obecná (*Sciurus vulgaris*). Z ptáků (Aves) jsou to všechny citlivější druhy, které mohou trpět vysokou frekvencí pohybu osob a psů /např. slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)/. Z bezobratlých jsou vhodnými skupinami nelétavé druhy, druhy s omezeným akčním rádiem (obtížně migrující) nebo druhy úzce vázané na biotop či živné rostliny. Jedná se např. o pavouky (*Araneida*), z nichž zde žije několik teplomilnějších druhů, nebo o plže (*Gastropoda*), kde je nutno sledovat případnou konkurenci mezi druhy původními a invazními. Z hmyzu jsou vhodnou indikační skupinou střevlíkovití (*Carabidae*), dále mandelinky (*Chrysomelidae*), nosatci (*Apionidae*, *Attelabidae*, *Curculionidae*), z listorohých brouků hnojníci (*Aphodiidae*). Význam mají všichni zástupci xylobiontů, např. čeleď červotočovití (*Anobiidae*), kovaříkovití (*Elateridae*), krascovití (*Buprestidae*), pestrokrovečníkovití (*Cleridae*), tesaříkovití (*Cerambycidae*), čeledi *Colydiidae*, *Lycidae* aj. Zvláštní pozornost zasluhuje i veřejnosti známý a chráněný roháč obecný (*Lucanus cervus*), který se nejnápadněji projevuje od května do začátku července. V jeho případě je třeba spojit monitoring se strážní službou (Stráž přírody, policie), protože existují opakovaná hlášení o nelegálních odchytech těchto brouků pro komerční účely a export. Ve skupině xylobiontů by měl být jak monitoring, tak i ochrana jejich stanovišť prováděny v celé PP (EVL), protože tyto druhy migrují po celém masivu Petřína, případně i v širším okolí.

Vědečtí pracovníci a pracovníci orgánů ochrany prostředí monitorují změny, ke kterým dochází v souvislosti s údržbou a rekonstrukcemi petřínských zahrad a parků, hojným pohybem osob a řízeným managementem. V chráněném území je možné provádět praktická biologická cvičení studentů.

4. ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
obnova pruhového značení a údržba tabulí	7,7 km	2 ×	60 000
sečení přírodních ploch; seč 1–3 × za rok	pobyтовé i nepobyтовé plochy celkem cca 18 ha	10–20	5 400 000
sečení pobytových ploch; seč 5 × až vícekrát za rok	pobyтовé i nepobyтовé plochy celkem cca 18 ha	50 × a víc	
stabilizace stromových torz, zaklesnutých kmenů a větví, podpora biotopů xylobiontů a zvl. chráněných rostlin, likvidace allochtonních a invazních rostlin a dřevin a jejich případná nahraďka	dle situace	dle situace	těžko odhadnutelné 500 000
výsadby dubu zimního a dalších dřevin, potenciálně atraktivních pro xylobionty			těžko odhadnutelné 200 000
péče o výsadby			těžko odhadnutelné
instalace nových různých budek pro netopýry, plcha velkého, ptáky	např. 30		60 000
Náklady celkem (Kč)			5 720 000

(při cenové kalkulaci bylo přihlíženo k metodickému materiálu Ministerstva životního prostředí „Náklady obvyklých opatření MŽP pro rok 2021“)

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- ANONYMUS (2004): Rámcové zásady hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice. – Planeta, MŽP, Praha, 1–24.
- ANONYMUS (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000
- ANDĚRA M. (2016): Savci (Mammalia) Prahy
- BRATKA J., POKORNÝ J., ROUB T. ET AL., ZELENÝ SVĚT (2008): Plán péče pro přírodní památku Petřínské skalky: na období 2010–2019. 25 s., Magistrát HL. m. Prahy, depon. in OCP MHMP.
- BRATKA J., POKORNÝ J., ROUB T. ET AL., ZELENÝ SVĚT (2011): Plán péče pro přírodní památku Petřín: na období 2013–2022. 22 s., Magistrát HL. m. Prahy, depon. in OCP MHMP.
- CULEK M. [ed.] a kol. (1995): Biogeografické členění České republiky, Enigma PRAHA.
- CULEK M. [ed.] a kol. (2005): Biogeografické členění České republiky II. – AOPK ČR, Praha.
- ČÍŽEK L., et alii (2015): Metodika péče o druhově bohaté (světlé) lesy (certifikovaná metodika). Entomologický ústav, Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
- Demek, J. et al. (1987): Hory a nížiny-zeměpisný lexikon ČSR. ACADEMIA Praha.
- DOSTÁL, J. (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. Československá akademie věd, Praha 1958
- FARKAČ J., KRÁL D. (2000): Návrh na sledování organismů a managementu ve zvláště chráněných územích hlavního města Prahy. - Ms., uloženo na OOP Magistrátu hl. m. Prahy.
- GRULICH, V. a CHOBOT, K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda, 35: 1–178.
- JUŘÍČKOVÁ, L. (1995): Měkkýší fauna velké Prahy a její vývoj pod vlivem urbanizace. – Natura Pragensis, 12: 1–212, Praha.
- HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A., SÁDLO J., eds. (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta, Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2004, roč. XII, č. 8. ISSN 1213-3393.
- HORNÝ, R. et al. (1958): Geologická mapa
- CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ, M., GRULICH V., LUSTYK P. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vydání, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, p. 445
- CHYTRÝ, M. (2007): Vegetace České republiky – 1. Travinná a keříčková vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2009): Vegetace České republiky – 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2011): Vegetace České republiky – 3. Vodní a mokřadní vegetace, Academia.
- CHYTRÝ, M. (2013): Vegetace České republiky – 4. Lesní a krovinná vegetace, Academia.
- KAPLAN Z., DANIELKA J., CHRTEK J. JUN., KIRSCHNER J., KUBÁT K., ŠTECH M. & ŠTĚPÁNEK J. (EDS) (2019): Klíč ke květeně České republiky [Key to the flora of the Czech Republic]. Ed. 2. – 1168 p., Academia, Praha.
- KOLBEC, J., KUBÍKOVÁ, J., KUBÍKOVÁ, J., KUBÍKOVÁ, J. (1985): Teplomilná společenstva Prahy. – Staletá Praha, 15: 197 – 200, Praha.
- KRÁSA, A. (2015): Ochrana saproxyltického hmyzu a opatření na jeho podporu: metodika AOPK ČR. – 1. vyd. – Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, 2015. – 156 s.
- Kol. ANONYMAE (1963–90): Meteorologické záznamy, ČHMÚ. (in BRATKA 2011)
- KUBÍKOVÁ, J., LOŽEK, V., ŠPRIŇAR, P. a kol. (2005): Chráněná území ČR 2, Praha. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, 2005.
- KŮRKA A., BUCHAR J. & ŘEZÁČ M. (2007): Pavouci (Araneae) Prahy. Natura Pragensis, 18: 5–126.
- Květena České republiky:
- HEJNÝ, S. & SLAVÍK B. [eds] (1988): Květena České socialistické republiky. – Vol. 1., Academia, Praha.
 - HEJNÝ, S. & SLAVÍK B. [eds] (1990, 1992): Květena České republiky. – Vols 2, 3., Academia, Praha.
 - SLAVÍK, B. [ed.] (1995–2000): Květena České republiky. – Vols 4–6., Academia, Praha.

- SLAVÍK, B. & ŠTĚPÁNKOVÁ, J. [eds] (2004): Květina České republiky. – Vol. 7., Academia, Praha.
- ŠTĚPÁNKOVÁ, J., CHRTEK, J. jun. & KAPLAN, Z. [eds] (2010): Květina České republiky. – Vol. 8., Academia, Praha.
- MARHOUL P. & kol. (2020): Entomologický (Orthoptera, Lepidoptera, Coleoptera) průzkum PP Petřín
- MARHOUL P. & kol. (2013): Mapování rovnokřídlych v MZCHÚ na území Hlavního města Prahy. [depon. in OCP Magistrátu hl. m. Prahy].
- MARHOUL P. & kol. (2019): Rovnokřídli Prahy.
- MARHOUL P. & kol. (2020): Ornitológický, batrachologický a botanický průzkum PP Petřín
- MARHOUL P., TUROŇOVÁ, D. (2007): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. AOPK 2007
- MATĚJKOVÁ (2016): Katalog pěstebních opatření pro zvýšení biodiverzity lesů v chráněných územích. VÚHLM
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. (1999): Péče o chráněná území, I. AOPK Praha 1999, 1–32
- MÍCHAL, I., PETŘÍČEK, V. (1999): Péče o chráněná území, II. AOPK Praha 1999, 1–32
- MÍKYŠKA et al. (1968): Geobotanická mapa ČSSR 1. České země. – Praha
- MORAVEC, J. et al. (1995): Rostlinná společenstva ČR a jejich ohrožení. – Severočeská příroda, Litoměřice, 206 pp. ACADEMIA Praha.
- MORAVEC J., NEUHÄUSL R. et al. (1992): Přirozená vegetace hl. m. Prahy a její rekonstrukční mapa. – Academia, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z. a kol. (1968): Mapa potenciální přirozené vegetace
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., MORAVEC, J. (1998): „Mapa potencionální přirozené vegetace ČR“, ACADEMIA Praha.
- PRŮŠA E. (2001): Pěstování lesů na typologických základech. Lesnická práce: 1–593
- POKORNÝ J. (2008, 2011): Botanické průzkumy EVL a PP Petřínské skalky, J. Pokorný, bot. práce, Praha. (in BRATKA 2011)
- ŘEZÁČ M. (2020): Pavouci a cévnaté rostliny přírodní památky Petřínské skalky (Praha 1 – Malá Strana)
- ŠPRÝNAR, P., MAREK, M. et al. (2000): Květina pražských chráněných území. – Praha.
- VÁVRA, J. (2004): Klasifikace zvláště chráněných území Prahy na základě rozboru jejich motýlí fauny. – Natura Pragensis 16, Studie o přírodě Prahy: 1–188.
- VESELÝ J. (2021): Zoologický průzkum k plánu péče PP Petřín 2023–2032 [in KOHLÍK V. (2021): Plán péče o přírodní památku Petřín 2023–2032, OCP MHMP]
- VESELÝ, P. (2002): Střevíkovití brouci Prahy (Coleoptera: Carabidae). (Die Laufkäfer Prags (Coleoptera: Carabidae)). Praha, 167 pp + CD (in Czech and German, English abstract).
- VEVERKOVÁ A. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Praha – Petřín CZ0113773, AOPK ČR
- VÍTKOVÁ, M. (2014): Management akátových porostů. Životné prostredie, 2014, 48, 2, p. 81–87.
- VLČEK, V. et al. (1984): Zeměpisný lexikon ČSR Vodní toky a nádrže, Academia 1984.
- Zák. ČNR č. 114/92Sb. o ochraně přírody a krajiny ve zn. poz. př. a předpisy k jeho provádění

Web:

BOTANY.cz: Botany.cz

Česká geologická služba: <http://lokality.geology.cz>

ČÚZK Nahlížení do katastru nemovitostí: <https://nahlizenidokn.cuzk.cz>

GIS data hranic chráněných území:

- data poskytnutá OCP MHMP (dále lesnické porostní mapy, ortofotomapy 2021)
- https://gis-aopkr.opendata.arcgis.com/datasets/91b1bb5621ae40a58fdcc4550e147a_2?geometry=-2.636%2C47.231%2C33.905%2C52.197

AOPK ČR (2021): Náležová databáze ochrany přírody. [on-line databáze; portal.nature.cz]. [cit. 2021-11-10]

AOPK ČR (2021): Vrstva mapování biotopů. [elektronická georeferencovaná databáze]. Verze 2015. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. [citováno 2021-11-10]. Rozšíření přírodních a přirodě blízkých stanovišť na území ČR.

LHO – lesní hospodářské osnovy: http://eagri.cz/public/app/uhul/ds_lho

Mapový portál AOPK ČR: <http://webgis.nature.cz/mapomat/>

Mapový portál AOPK ČR: <https://aopkr.maps.arcgis.com/home/index.html>

Mapový portál ÚHÚL: <http://geoportal.uhul.cz/OprlMap> a <http://geoportal.uhul.cz/mapy/mapylho.html>

MHMP OCP - <http://www.praha-priroda.cz/parky-a-zahrady/petrinske-zahrady-a-sady/vodni-hospodarstvi-na-petrine/>

Archivní mapy Prahy: <https://app.iprpraha.cz/apl/app/ortofoto-archiv>

Portál informačního systému ochrany přírody: https://portal.nature.cz/publik_syst/ctihmlpage.php?what=3&nabidka=hlavni

Portál NATURA 2000: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>

Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP) [online]. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2012 [cit. 2021-11-10]. Dostupné online <<http://drusop.nature.cz/>>.

Konzultace, ústní sdělení:

Ing. Jiří Rom, OCP MHMP

Ing. Pavla Češková, OCP MHMP

4.3 Seznam používaných zkratek

Zkratky dřevin (DB, KL, OS, JIV...) použité v tabulkách a v textu odpovídají příloze č.4 k vyhlášce Mze č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování.

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny

EVL – evropsky významná lokalita

JPR – jednotka prostorového rozdělení lesa

IUCN – Mezinárodní svaz ochrany přírody a přírodních zdrojů
(International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources)

LHP – lesní hospodářský plán

KN – katastr nemovitostí

MO – místní organizace

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR

NDOP – Náležová databáze ochrany přírody AOPK ČR

OP – ochranné pásmo

OCP MHMP (dříve OOP MHMP) – Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy

PDS – dřeviny přirozené dřevinné skladby

CDS – dřeviny cílové druhové skladby

PR – přírodní rezervace

PP – přírodní památka

SLT – skupina lesních typů

ÚSES – územní systém ekologické stability

ÚSOP – Ústřední seznam přírody

ZCHD – zvláště chráněné druhy

ZCHÚ, CHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Plán péče zpracoval

Ing. Václav Kohlík

– specialista v oblasti ochrany přírody; e-mail: keptn@seznam.cz

Jaroslav Veselý

– ornitolog, zoolog; odborný pracovník CHKO Český kras

Vypracováno v r. 2021; aktuální terénní šetření a průzkumy v průběhu roku 2021.

[Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon)]

5. PŘÍLOHY

Tabulky:

- Příloha T1 – **Popis dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

Mapy:

- Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásmá**
- Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch**
- Příloha M4 – **Mapa Biotopů**

Vrstvy:

- Příloha V1 – Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch

Fotografie:

- vybraná fotodokumentace na konci tohoto plánu péče
- fotodokumentace v počtu cca 20 fotografií na přiloženém CD

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje.

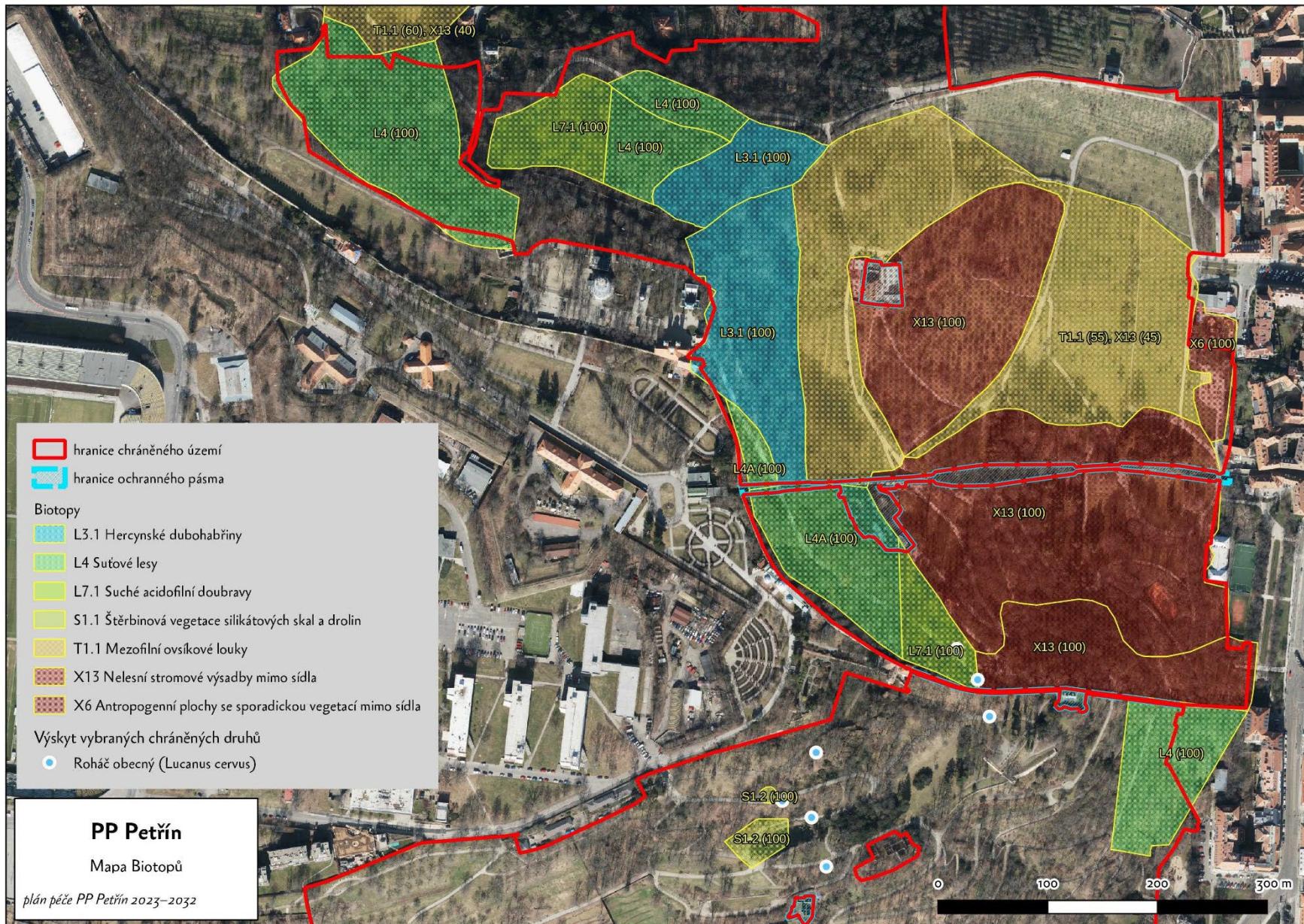
TABULKA T1 (K BODŮM 2.4.2, 2.4.3 A 2.4.4 A K BODU 3.1.2) – POPIS DÍLČÍCH PLOCH A OBJEKTŮ A VÝČET PLÁNOVANÝCH ZÁSAHŮ V NICH

označení dílčí plochy	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	Zahrada Kinských	21,67	Zčásti porosty lesního charakteru (dubohabřiny), zčásti parkové kulticenósy a hortikulty, travnaté plochy, pěšiny a cesty, stavby	Výsadby: výsadby listnatých dřevin preferovaných saproxylickými brouků a dalšími xylobionty především dub, ale i lípa, habr, buk, javory. Povýsadbová péče (hlavně zálivka) Případně likvidace česneku podivného (<i>Allium paradoxum</i>)	1	podzim (výjimečně jaro)	1 × ročně
				Seč: pravidelné sečení přírodních trávníků	1	luční 2-3x ročně pobytové dle potřeby	V.–VIII.
2	Petřínské sady (Nebozízek)	7,05	Porosty les. charakteru, parkové kulticenósy, dubohabřiny, trávníky, cesty, stavby	Odstraňování nevhodných dřevin: úprava dřevinné skladby odstraňováním invazivních druhů dřevin. V lesních porostech na uvolněných místech v případě absence přirozeného zmlazení výsadby cílových dřevin. (vizte kap. 3.1.1 c). Případně likvidace česneku podivného (<i>Allium paradoxum</i>)	1	X.–III.	průběžně
				Výsadby: výsadby listnatých dřevin preferovaných saproxylickými brouků a dalšími xylobionty především dub, ale i lípa, habr, buk, javory. Povýsadbová péče (hlavně zálivka)	1	podzim (výjimečně jaro)	1 × ročně
				Seč: pravidelné sečení přírodních trávníků	1	luční 2-3x ročně pobytové dle potřeby	(VI.)VII.–VIII.
3	Seminářská zahrada	14,89	Z malé části porosty lesního charakteru, dubohabřiny, nejvíce parkové kulticenósy, extenzivní sady a travnaté plochy, pěšiny a cesty, stavby	Odstraňování nevhodných dřevin: úprava dřevinné skladby odstraňováním invazivních druhů dřevin. V lesních porostech na uvolněných místech v případě absence přirozeného zmlazení výsadby cílových dřevin. (vizte kap. 3.1.1 c) Případně likvidace česneku podivného (<i>Allium paradoxum</i>)	1	X.–III.	průběžně
				Výsadby: výsadby listnatých dřevin preferovaných saproxylickými brouků a dalšími xylobionty především dub, ale i lípa, habr, buk, javory. V ovocných sadech dosadba ovocných dřevin. Povýsadbová péče (hlavně zálivka)	1	podzim (výjimečně jaro)	1 × ročně

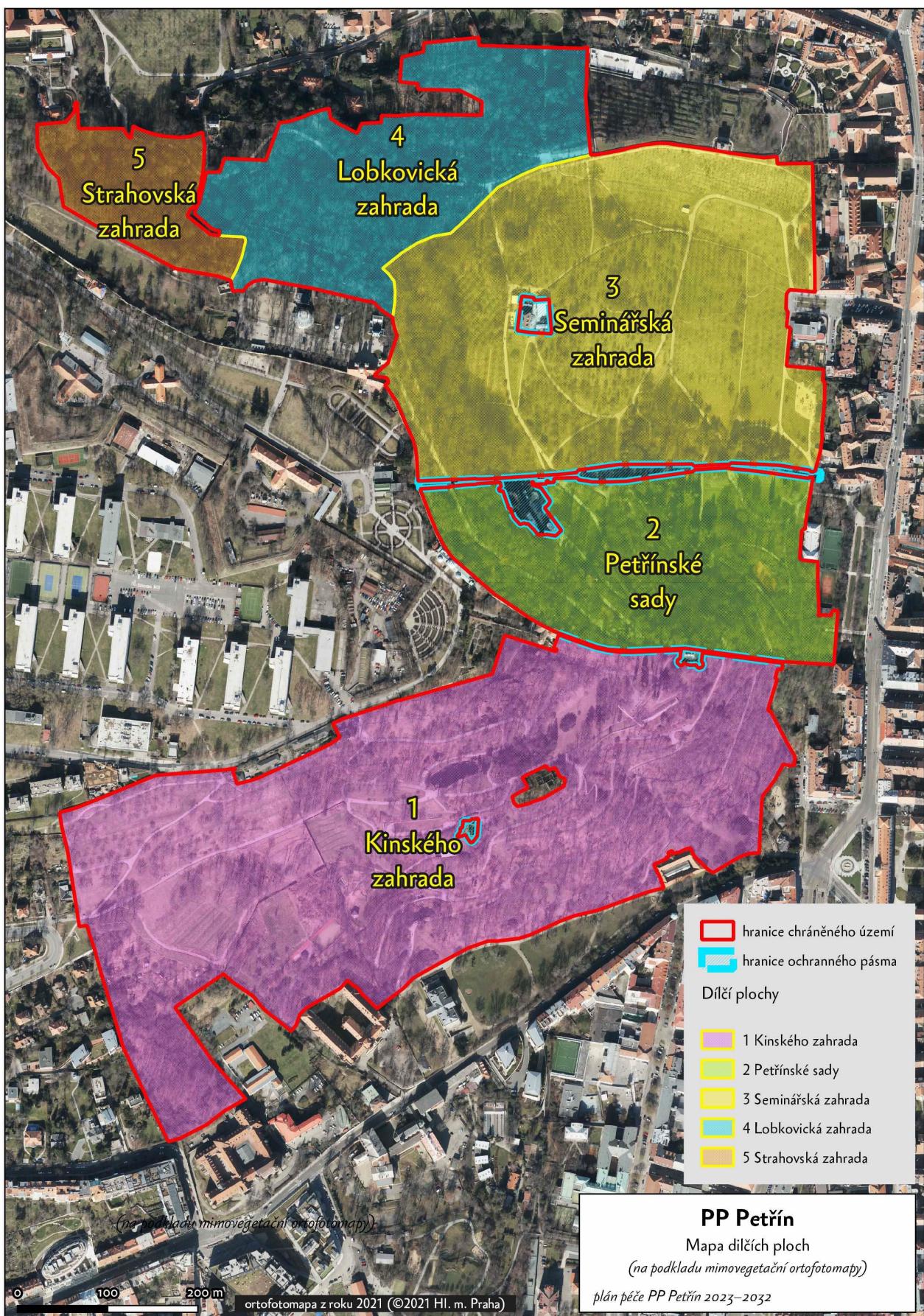
označení dílčí plochy	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
				Seč: pravidelné sečení přírodních trávníků	1	luční 2-3x ročně pobytnové dle potřeby	(V.)VII.–VIII.
4	Lobkovická zahrada	6,77	Zčásti porosty lesního charakteru, dubohabřiny a lesní kulticenósy, parkové kulticenósy a hortikulty, pěšiny a cesty, stavby	Odstraňování nevhodných dřevin: úprava dřevinné skladby odstraňováním invazivních druhů dřevin. V lesních porostech na uvolněných místech v případě absence přirozeného zmlazení výsadby cílových dřevin. (vizte kap. 3.1.1 c) Uvolňování cílových dřevin a s tím spojené mírné rozvolnění vybraných částí porostů ve prospěch podpory biotopových stromů a přirozeného zmlazení dubu Případně likvidace česneku podivného (<i>Allium paradoxum</i>)	1	X.–III.	průběžně
5	Strahovská zahrada	22,66	Zčásti porosty lesního charakteru, dubohabřiny a lesní kulticenósy, parkové kulticenósy, ruderály, komposty, pěšiny a cesty, stavby	Odstraňování nevhodných dřevin: úprava dřevinné skladby odstraňováním invazivních druhů dřevin. V lesních porostech na uvolněných místech v případě absence přirozeného zmlazení výsadby cílových dřevin. (vizte kap. 3.1.1 c) Uvolňování cílových dřevin a s tím spojené mírné ředění vybraných částí porostů ve prospěch podpory biotopových stromů a přirozeného zmlazení dubu Případně likvidace česneku podivného (<i>Allium paradoxum</i>)	1	X.–III.	průběžně

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. **stupeň** – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. **stupeň** – zásah potřebný (jeho neprovedení ohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu)
3. **stupeň** – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení ohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení)

SEZNAM DRUHŮ ŽIVOČICHŮ ZAZNAMENANÝCH V PP PETŘÍN V ROCE 2021

(zoologické šetření k plánu péče; Jaroslav Veselý; ornitolog, zoolog)

Obojživelníci:

Čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*)
Ropucha obecná (*Bufo bufo*)
Skokan štíhlý (*Rana dalmatina*)
Skokan hnědý (*Rana temporaria*)

Plazi:

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)
Slepýš křehký (*Anguis fragilis*)

Ptáci:

Bažant obecný (*Phasianus colchicus*)
Brhlík lesní (*Sitta europaea*)
Budníček lesní (*Phylloscopus sibilatrix*)
Budníček menší (*Phylloscopus collybita*)
Budníček větší (*Phylloscopus trochilus*)
Červenka obecná (*Erythacus rubecula*)
Čížek lesní (*Spinus spinus*)
Datel černý (*Dryocopus martius*)
Dlask tlustozobý (*Coccothraustes coccothraustes*)
Drozd cvrčala (*Turdus iliacus*)
Drozd kvíčala (*Turdus pilaris*)
Drozd zpěvný (*Turdus philomelos*)
Havran polní (*Corvus frugilegus*)
Holub domácí (*Columba livia f. domestica*)
Holub doupňák (*Columba oenas*)
Holub hřivnáč (*Columba palumbus*)
Hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*)
Jiřička obecná (*Delichon urbica*)
Kalous ušatý (*Asio otus*)
Káně lesní (*Buteo buteo*)
Kavka obecná (*Coloeus monedula*)
Konipas bílý (*Motacilla alba*)
Konopka obecná (*Linaria cannabina*)
Kos černý (*Turdus merula*)
Krahujec obecný (*Accipiter nisus*)
Králíček obecný (*Regulus regulus*)
Králíček ohnivý (*Regulus ignicapillus*)
Kukačka obecná (*Cuculus canorus*)
Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)
Lejsek černohlavý (*Ficedula hypoleuca*)
Mlynařík dlouhoocasý (*Aegithalos caudatus*)
Pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*)
Pěnice hnědokřídlá (*Sylvia communis*)
Pěnice pokřovní (*Sylvia curruca*)
Pěnice slavíková (*Sylvia borin*)
Pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*)
Pěvuška modrá (*Prunella modularis*)

Poštolka obecná (*Falco tinnunculus*)

Puštík obecný (*Strix aluco*)
Rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*)
Rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*)
Rorýs obecný (*Apus apus*)
Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)

Sojka obecná (*Garrulus glandarius*)
Stehlík obecný (*Carduelis carduelis*)
Straka obecná (*Pica pica*)
Strakapoud malý (*Dryobates minor*)
Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*)
Strakapoud velký (*Dendrocopos major*)
Strnad obecný (*Emberiza citrinella*)
Střízlík obecný (*Troglodytes troglodytes*)
Sýkora babka (*Poecile palustris*)
Sýkora koňadra (*Parus major*)
Sýkora modřinka (*Cyanistes caeruleus*)
Šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*)
Šoupálek krátkoprstý (*Certhia brachydactyla*)
Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)
Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)
Vrabec polní (*Passer montanus*)
Vrána černá (*Corvus corone*)
Vrána šedá (*Corvus cornix*)
Zvonek zelený (*Chloris chloris*)
Zvonohlík zahradní (*Serinus serinus*)
Žluna šedá (*Picus canus*)
Žluna zelená (*Picus viridis*)

Savci:

Bělozubka šedá (*Crocidura suaveolens*)
Hraboš polní (*Microtus arvalis*)
Ježek východní (*Erinaceus romanicus*)
Ježek západní (*Erinaceus europaeus*)
Krtek obecný (*Talpa europaea*)
Kuna skalní (*Martes foina*)
Myšice křovinná (*Apodemus sylvaticus*)
Netopýr hvíz davý (*Pipistrellus pipistrellus*)
Netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*)
Netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*)
Netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*)
Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)
Netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*)
Netopýr velký (*Myotis myotis*)
Netopýr vodní (*Myotis daubentonii*)
Plch velký (*Glis glis*)
Neverka obecná (*Sciurus vulgaris*)
Zajíc polní (*Lepus europaeus*)

